

8.6. YMPÄRISTÖTEKNOLOGIAN KOULUTUS OHJELMA

Opintokokonaisuudet Koodi Opintojaksot		Opintojen laajuus opintoviikkoina									
		Ylioppilaspohja					Ammattipohja				
		Opintovuosi				Yh- teensä	Opintovuosi				Yh- teensä
1.	2.	3.	4.	1.	2.		3.	4.			
KOKONAISLAAJUUS		40	40	40	40	160	40	40	40	40	160
IKT1000 PERUSOPINNOT		34	36	10	0	80	36	34	10	0	80
IKT11000 Yleiset nerusoninnot											
IKT11100 Perehdyttävät opinnot		1	0	1	0	2	1	0	1	0	2
YYY11101	Opinnot ja tiedonhankinta	1					1				
YYY11102	Etiikka			1					1		
IKT11200 Yrittäjyys ja yhteiskunta		0	4	5	0	9	0	4	5	0	9
YYY11201	Kansantalous			1					1		
YYY11202	Yrittäjyys		2					2			
IYY11201	Yritystalous		2					2			
YYY11203	Laadunhallinnan perusteet			2					2		
YYY11204	Ihminen työyhteisössä			2					2		
IKT11300 Kielet ja viestintä		1	5	4	0	10	6	5	4	0	15
YYY11303	Tiedottava viestintä	1					1				
YYY11304	Suullinen ja kirjallinen vaikuttaminen			2					2		
YYY11311	Kommunikation inom arbetslivet						2				
IYY11311	Tillämpningar av fackspråket		2					2			
YYY11321	Working English						3				
IYY11321	Professional English		3					3			
YYY11330	Valinnainen vieras kieli			2					2		
IKT11400 Tietojenkäsittely		3	2	0	0	5	3	2	0	0	5
YYY11401	Tietojenkäsittelyn perusteet	1					1				
IYY11401	Ohjelmoinnin perusteet	2					2				
YYY11402	Tietoverkot		2					2			
IKT11500 Matematiikka		5	5	0	0	10	7	5	0	0	12
IYY11510	Algebra ja geometria						2				
IYY11503	Anal. geometria ja lineaarialgebra	2					2				
IYY11504	Differentiaalilaskenta	2					2				
IYY11505	Matemaattisten ohjelmistojen perusteet	1					1				
IYY11506	Integraalilaskenta		2					2			
IYY11511	Sarjat ja usean muuttujan funktiot		2					2			
IYY11509	Tilasto- ja todennäköisyyslaskenta		1					1			
IKT11600 Luonnontieteet		8	3	0	0	11	8	3	0	0	11
IYY11614	Mekaniikka	2					2				
IYY11615	Termodynamiikka	1					1				
IYY11616	Sähkö ja magnetismi	2					2				
IYY11604	Aalto- ja atomifysiikka		2					2			
IYY11610	Fysiikan peruslaboraatiot	1					1				
IYY11611	Modernin fysiikan laboraatiot		1					1			
IYY11609	Kemia ja ympäristö	2					2				

Jatkuu seuraavalla sivulla

Opintokokonaisuudet Koodi Opintojaksot		Opintojen laajuus opintoviikkoina																		
		Ylioppilaspohja					Ammattipohja													
		Opintovuosi				Yh-	Opintovuosi				Yh-									
		1.	2.	3.	4.	teensä	1.	2.	3.	4.	teensä									
IYT12000 Ammatilliset perusopinnot																				
IYT12100	Ympäristötekniikan tietojenkäsittely	2	5	0	0	7	2	5	0	0	7									
IYT12101	Ympäristöalan IT-sovellukset	2					2													
IYT12102	GIS-paikkatietojärjestelmät		3					3												
IYT12103	Verkostosuunnittelu		2					2												
IYT12200	Ympäristön suunnittelu	4	4	0	0	8	4	4	0	0	8									
IYT12201	Rakennettu ympäristö	2					2													
IYT12202	Kaavoitus ja maankäyttö	2					2													
IYT12203	Ympäristölainsäädäntö		2					2												
IYT12204	Ekologinen tuotekehitys ja tuotanto		2					2												
IYT12300	Ympäristöterveys	6	4	0	0	10	4	2	0	0	6									
IYT12301	Kestävä kehitys	2																		
IYT12302	Ilmansuojelu		2					2												
IYT12303	Orgaaniset yhdisteet	3						3												
IYT12304	Terveellinen työympäristö		2																	
IYT12305	Laboratoriotyöturvallisuus	1					1													
IYT12400	Maaperä ja pohjavesi	1	4	0	0	5	1	4	0	0	5									
IYT12401	Geologia	1					1													
IYT12402	Geotekniikka ja pohjarakennus		3					3												
IYT12403	Geotekniikan laboraatiot		1					1												
IYT12500	Yhdyskuntatekniikka	3	0	0	0	3	0	0	0	0	0									
IYT12501	Mittaustekniikka	1																		
IYT12502	Kunnallistekniikka	2																		
IYT20000	SUUNTAAVAT OPINNOT			24	16	40			24	16	40									
IYT21000 Ympäristötekniikan suuntautumisvaihtoehto																				
IYT21100	Vesi- ja vesiensuojelutekniikka	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10									
IYT21101	Vesiensuojelu			4					4											
IYT21102	Yhdyskunta- ja teollisuusvesien käsittely			4					4											
IYT21103	Vesiensuojelun erikoistyö			2					2											
IYT21200	Ympäristönsuojelutekniikka	0	0	0	10	10	0	0	0	10	10									
IYT21201	Ympäristögeotekniikka				3					3										
IYT21202	Jätehuolto				3					3										
IYT21203	Ilmansuojelutekniikka				2					2										
IYT21204	Ympäristötekniikan laboraatiot				2					2										
IYT21300	Ympäristö- ja turvallisuusjohtaminen	0	0	0	10	10	0	0	0	10	10									
IYT21301	Ympäristöjohtaminen				2					2										
IYT21302	Ympäristötalous				2					2										
IYT21303	Elinkaarianalyysi				2					2										
IYT21304	Ympäristöjärjestelmät				4					4										
Jatkuu seuraavalla sivulla																				

Opintokokonaisuudet Koodi Opintojaksot		Opintojen laajuus opintoviikkoina									
		Ylioppilaspohja					Ammattipohja				
		Opintovuosi				Yh-	Opintovuosi				Yh-
		1.	2.	3.	4.	teensä	1.	2.	3.	4.	teensä
IYT22000 Ympäristösuunnittelun suuntautumisvaihtoehto											
IYT22200	Ekologinen maankäyttö	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10
IYT22204	Ympäristökulttuuri			2					2		
IYT22205	Maisemarakenne			3					3		
IYT22206	Maisema ja maankäyttö			5					5		
IYT22400	Ympäristövaikutusten arviointi	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10
IYT22401	Ympäristönkäytön ohjaus			2					2		
IYT22402	Ympäristönkäytön suunnittelu			3					3		
IYT22403	Ympär.vaikutusten arviointimenetelmät			5					5		
IYT22300	Tietokoneavust. ympäristösuunnittelu	0	0	0	10	10	0	0	0	10	10
IYT22301	Projektityön erityiskysymyksiä				2					2	
IYT22302	Tietokoneavusteinen suunnitteluprojekti				8					8	
IYT23000 Ympäristöalan projektitoiminnan suuntautumisvaihtoehto											
IYT23100	Ympäristöalan projekti	0	0	0	10	10	0	0	0	10	10
IYT23101	Projektityöskentelyn perusteet				2					2	
IYT23102	Projektin työharjoitukset				8					8	
IYT23200	Ympäristöalan työpaikkaopinnot	0	0	0	10	10	0	0	0	10	10
IYT23201	Projektityöskentelyn erikoiskysymyksiä				2					2	
IYT23202	Työpaikkaopintojen työharjoitukset				8					8	
IYT23300	Ympäristörakentam. tuotantotekniikka	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10
IYT23301	Rakennuttaminen				2					2	
IYT23302	Maa- ja vesirakentam. työmaatekniikka				3					3	
IYT23303	Kustannus- ja tarjouslaskenta				3					3	
IYT23304	Ympäristörakentam. projektisuunnittelu				2					2	
IYT29000 Erilliset suuntaavat opinnot											
IYT29100	Teknillinen matematiikka	0	0	10	0	10	0	0	10	0	10
IYY29101	Integraalimuunnokset ja diskreeetti mat.				2					2	
IYY29102	Matriisilaskenta				2					2	
IYY29103	Numeeriset menetelmät				2					2	
IYY29104	Tilastomatematiikka				2					2	
IYY29105	Vektorianalyysi				2					2	
IYT30000 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT											
		3	2	3	2	10	2	2	3	3	10
IYT40000 HARJOITTELU											
		3	2	3	12	20	3	3	3	11	20
IYT50000 OPINNÄYTETYÖ											
		0	0	0	10	10	0	0	0	10	10

8.6.1 KOULUTUSOHJELMAN TAVOITTEET

Koulutusohjelman tavoitteena on antaa ympäristöinsinööreille valmiudet ekologisesti kestävästä maankäytön kokonaissuunnittelusta, yhdyskuntien ja teollisuuden ympäristötekniikoista, elin- ja työympäristön suojelusta ja turvallisuudesta sekä ympäristöjohtamisesta. Ympäristöinsinööri toimii ympäristöalan kotimaisissa ja kansainvälisissä suunnittelu-, hallinto-, tutkimus- ja tuotekehitystehtävissä teollisuudessa ja julkisella sektorilla tai yrittäjänä.

8.6.2 PERUSOPINNOT

YLEISET PERUSOPINNOT

Perehdyttävät opinnot

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii tuntemaan ammattikorkeakoulun opiskeluympäristön, oman tutkinnon suoritusvaatimukset, opintoihin tarvittavien menetelmien ja tietojen hakemisen perusteet sekä tulevan ammatin mahdollisuudet ja eettiset velvoitteet.

YYY11101

Opinnot ja tiedonhankinta, 1ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy ammattikorkeakoulun toimintoihin, oppimisympäristöön ja -yhteisöön sekä koulutusohjelmiin ja oppimismenetelmiin. Opiskelija oppii laatimaan oman opinto-ohjelman sekä käyttämään tiedonhaku- ja informaatiopalveluja.

Oppisisältö

Ammattikorkeakoulun opiskelumiljöö, terveydenhuolto, opintotuki ja muut tukitoiminnot. Oman alan ammattikuva ja työtehtävät, oma koulutusohjelma ja erilaiset opiskelumenetelmät. Kirjastopalvelut ja tiedonhakujärjestelmät sekä tiedonhallinnan perusteet.

Oppimateriaali

Opinto-oppaat, kirjaston tuottama materiaali sekä opintojakson ohjaajan kokoama muu materiaali.

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia

Oppimisen arviointi

Henkilökohtaisen opinto-ohjelman laatiminen, tiedonhankinnan harjoitusten suorittaminen. Arvioidaan suoritettu/hylätty -periaatteella.

YYY11102

Etiikka, 1 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy eettisiin kysymyksiin ja oppii ottamaan huomioon eettiset vaatimukset sekä työelämässä että yhteiskunnassa. Kurssin jälkeen opiskelija pystyy tarkastelemaan etiikan kenttää kriittisesti ja itsenäisesti.

Oppisisältö

Erilaiset eettiset arvoperustat; yksilön vastuu, velvollisuudet ja moraalit sekä työelämässä että yhteiskunnassa. Kurssi perustuu etiikan teorian ja eettisten valintatilanteiden tarkasteluun.

Oppimateriaali

Kurssin materiaali on kokonaisuudessaan virtuaalisessa oppimisympäristössä. Materiaali koostuu tekstistä, tehtävistä, artikkeleista, ulkoista linkitetystä tiedonlähteistä ja sanastosta.

Opiskelumenetelmät

Opiskelija työskentelee virtuaalisessa oppimisympäristössävuorovaikutuksessa opettajan ja muiden opiskelijoiden kanssa opintojaksojen aiheita keskustelemalla ja keskustelua kommentoimalla sekä yksilöllisesti itsearviointi- ja essee tehtäviä tekemällä.

Oppimisen arviointi

Osallistuminen keskusteluun, esseetyypiset vastaukset, kommentointi, itsearviointitehtävät. Arvioidaan suoritettu/hylätty -periaatteella.

Yrittäjyys ja yhteiskunta

Oppimistavoitteet

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että oppija sen suoritettuaan hahmottaa kansantalouden kokonaisuuden sekä yritystoiminnan merki-

tyksen siinä. Oppija osaa perustaa yrityksen sekä ymmärtää yrityksen toiminnan ja taloudellisen ohjauksen perusteet.

YYY11201
Kansantalous, 1ov

Oppimistavoitteet

Opiskelijalle tuntee kansantalouteen liittyvät käsitteet ja omaa kokonaiskuvan kansantaloustieteen rakenteesta, luonteesta ja kehityksestä.

Oppisisältö

Kansantalouteen liittyvät käsitteet; Suomen kansantalous ja sen eri sektoreiden rakenne, toiminta ja kehitys.

Oppimateriaali

Koskela M.: Kansantalous tutuksi. WSOY Porvoo, 1999.
Luennoitsijan ilmoittama muu ajankohtaismateriaali.

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

YYY11202
Yrittäjäyys, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija saa kuvan yrittäjäydestä yleensä ja saa perusvalmiudet itsensä työllistämiseen. Opiskelija perehtyy yritystoiminnan suunnitteluun ja yritysmuodon valinnan perusteisiin.

Oppisisältö

Yrittäjä ja yritys ympäristö, yrittäjäominaisuudet, yrittäjäyden esteitä ja kannusteita, yrittäjäyys elämänurana ja ammattina, sisäinen yrittäjäyys, yritysten verkostoituminen ja yrittäjäyden kansainvälinen vertailu, yrityksen perustamisprosessi, yrityksen liiketoimintasuunnitelman tekeminen, yritystoiminnan tavoitteet ja yritysmuodon valinta.

Oppimateriaali

Yrityksen perustajanopas.
Luennoitsijan ilmoittama muu materiaali.

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia.

Oppimisen arviointi
Harjoitukset ja tentti.

IYY11201
Yritystalous, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija ymmärtää yrityksen eri toimintojen välisen vuorovaikutuksen, osaa mitata toimintojen tehokkuutta erilaisilla mittareilla ja kykenee ohjaamaan toimintaprosessia siten, että yrityksen toiminta on kannattavaa.

Oppisisältö

Yrityksen toimintaprosessit. Yrityksen kannattavuuden, laadun ja tuottavuuden välinen yhteys. Yrityksen taloudellisen tilan mittaamisen perusteet. Kustannusten luokittelu ja kohdistaminen. Hinnoittelun, budjetoiminnan ja investointilaskennan perusteet.

Oppimateriaali

Riistama-Jyrkkiö, Laskentatoimi päätöksenteon apuna, WSOY, Porvoo, 2000.
Tietokoneavusteiset opetusohjelmat.
Luennoitsijan ilmoittama muu materiaali.

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

YYY11203
Laadunhallinnan perusteet, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy tuotteiden ja toiminnan laadunhallintaan sekä laadun vaikutukseen työyhteisön tulokseen ja jatkuvuuteen.

Oppisisältö

Laadun käsite ja osatekijät, laadun vaikutus työyhteisön tulokseen, laadun historia, eri laadunparannusperiaatteita. Laadunhallinta laatu-järjestelmillä ja niiden käyttö jatkuvan kehitystoiminnan pohjana. Kokonaislaatu tuotteen elinkaaren aikana.

Oppimateriaali

Luennoitsijan ilmoittama oppimateriaali

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia

Oppimisen arviointi
Harjoitukset ja tentti.

YYY11204
Ihminen työyhteisössä, 2 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija ymmärtää nykyaikaisen, joustavan työyhteisön tunnusmerkit ja toimintaperiaatteet sekä osaa ohjata ja kehittää omaa työyhteisöään niiden mukaisesti.

Oppisisältö
Työ- ja organisaatiokäyttäytymisen perusteet, johtaminen, henkilöstön asemaan, palkkaukseen ja työturvallisuuteen liittyvät tekijät.

Oppimateriaali
Luennoitsijan ilmoittama oppimateriaali.

Opiskelumenetelmät
Luentoja ja harjoituksia.

Oppimisen arviointi
Harjoitukset ja tentti.

Kielet ja viestintä

Oppimistavoitteet
Opiskelija osaa viestiä suullisesti ja kirjallisesti sekä äidinkielellään että vierailta kielillä työ- ja yhteisöelämässä tarkoituksenmukaisella tavalla. Opiskelija hallitsee työelämäkielen keskeisen termistön molemmilla kotimaisilla kielillä.

YYY11303
Tiedottava viestintä, 1 ov

Oppimistavoitteet
Tiedolliset: Opiskelija tuntee viestin ulkoasuun liittyvät vaatimukset, liikekirjeenvaihdon sekä tiedottavan viestinnän tavat ja välineet.

Taidolliset: Opiskelija pystyy tuottamaan sisältönsä, muodoltaan ja kieleltään tarkoituksenmukaisia työ- ja yhteisöelämän asiakirjoja.

Asenteelliset: Opiskelija sisäistää viestintäajattelun ja tavoitteellisen viestinnän merkityksen työelämässä.

Oppisisältö
Viestinnän perusteet, työelämän tiedottavat asiakirjat ja niiden asemointi, tavoitteiden mukainen kielenkäyttö ja tyyli. Kaupankäynnin kirjeet, hakemus ja ansioluettelo, yhteisöviestinnän asiakirjoista tiedotteet, kutsut, pyynnöt ja aloitteet.

Esitiedot
Tekstinkäsittelyn perusteet.

Oppimateriaali
Kauppinen, Nummi, Savola, Hänninen: Tekniikan viestintä. Opettajan toimittama materiaali.

Opiskelumenetelmät
Luennot, ryhmä- ja parityöt, itsenäinen opiskelu ja yksilölliset harjoitustehtävät.

Oppimateriaali
Kauppinen, Nummi, Savola, Hänninen: Tekniikan viestintä. Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi
Osallistuminen luento-opetukseen, suoritettujen harjoitustehtävien, tentti.

YYY11304
Suullinen ja kirjallinen vaikuttaminen, 2 ov

Oppimistavoitteet
Tiedolliset: Opiskelijalla on riittävät tiedot yritysten ja yhteisöjen tavoitteellisesta viestinnästä.

Taidolliset: Opiskelijalla on valmius ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti työelämän vaihtuvissa tilanteissa. Hän osaa laatia vaikuttavan viestinnän asiakirjoja, toimia kokouksissa ja neuvotteluissa ja ilmaista itseään työelämän esiintymistilanteissa.

Asenteelliset: Opiskelija ymmärtää viestinnän merkityksen sekä yhteisön että oman työnsä kannaltaja haluaa jatkuvasti parantaa omia taitojaan viestijänä.

Oppisisältö
Perustelevat asiakirjat, ohjetekstit, oman ammattialan viestintä, raportointi. Suulliset esitykset, kokoukset ja neuvottelut, kokous- ja neuvotteluasiakirjat.

Esitiedot
Tiedottava viestintä.

Opiskelumenetelmät
Luennot, ryhmä- ja parityöt, itsenäinen opiskelu ja yksilölliset harjoitustehtävät.

Oppimateriaali
Kauppinen, Nummi, Savola, Hänninen: Tekniikan viestintä. Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Osallistuminen luento-opetukseen, suoritettujen harjoitustehtävät ja tentti.

YYY11311

Kommunikation inom arbetslivet, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija saavuttaa työelämän edellyttämät perustaidot.

Tiedolliset: Opiskelija tuntee kielen perusrakenteita, keskeistä sanastoa ja yleiskieltä sekä tutustuu oman ammattialansa sanastoon pystyäkseen ymmärtämään vaikeahkoakin tekstiä sekä kommunikoimaan kirjallisesti ja suullisesti erilaisissa tilanteissa.

Taidolliset: Opiskelija kehittää yleiskielen hallintaa ja siten kykyään viestiä kirjallisesti ja suullisesti erilaisissa tilanteissa sekä ymmärtää ruotsinkielistä vaativaakin tekstiä.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne kieltenoppimiseen ja hän ymmärtää kielitaidon merkityksen työelämän viestintätilanteissa. Opiskelija ymmärtää elinikäisen oppimisen merkityksen kehittäessään kielitaitoaan. Hän näkee kaksikielisyyden voimavarana ja ymmärtää vähemmistökielten aseman Suomessa.

Oppisisältö

Kielen keskeiset rakenteet ja sanasto, tekstejä, suullisia- ja kirjallisia harjoituksia, apuneuvojen, kuten sanakirjan ja kieliopin käyttäminen opiskelun apuna

Esitiedot

Peruskoulun ruotsin kielen (A- tai B-kieli) ja ammattioppilaitoksen ruotsinkielen oppimäärä tai vastaavat tiedot ja taidot.

Opiskelumenetelmät

Kommunikatiivinen kieltenoppiminen, parityöt, ryhmätyöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen sekä itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentit, jatkuva näyttö sekä suoritettujen kotitehtävät

IYY11311

Tillämpningar av fackspråket, 2 ov

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on ammatillisen kielitaidon kehittäminen. Opiskelija syventää omaa kielitaitoaan ja on sen aktiivinen kehittäjä. Opiskelija perehtyy oman ammattialansa kirjalliseen ja suulliseen viestintään ja kehittää kykyään viestiä erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelijalla on riittävät tiedot pystyäkseen ymmärtämään oman ammattialansa tekstejä ja puhetta sekä kommunikoimaan suullisesti ja kirjallisesti työelämän viestintätilanteissa.

Taidolliset: Opiskelija pystyy selviytymään ammattialansa viestintätilanteista ja ymmärtämään vaativaakin oman alansa tekstiä sekä pystyy käyttämään ruotsia hankkiessaan tietoa opiskelujensa aikanatai työelämässä. Opiskelija kehittää niin yleiskielen taitoaan kuin ammattialalla tarvittavaa kielitaitoa ja sille ominaista tapaa viestiä.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne kieltenoppimiseen ja hän ymmärtää kielitaidon merkityksen työelämän viestintätilanteissa. Opiskelija ymmärtää elinikäisen oppimisen merkityksen kehittäessään kielitaitoaan. Hän näkee kaksikielisyyden voimavarana ja ymmärtää vähemmistökielten aseman Suomessa.

Oppisisältö

Oppisisällöt integroidaan omaan ammattialaan – tekstejä, suullisia ja kirjallisia harjoituksia, työelämän viestintätilanteita.

Esitiedot

Lukion oppimäärä, Kommunikation inom arbetslivet tai vastaavat tiedot ja taidot

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset tentit, jatkuva näyttö, kuullunymmärtämisen koe, suullinen näyttö, suoritettujen kotitehtävät

IYY11312
Avancerad facksvenska, 2 ov

Kieli valitaan 1. –2. opiskeluvuoden aikana opiskelijoiden toiveiden ja ammattikorkeakoulun järjestämismahdollisuuksien pohjalta.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on ammatillisen kielitaidon syventäminen hankkimalla valmiuksia työelämän vaativimpiin tilanteisiin.

Tiedolliset: Opiskelija kehittää kieliopinintojen aikana oman ammattialansa terminologian tuntemusta sekä sille ominaista tapaa viestiä. Opiskelija syventää tietojaan pystyäkseen ymmärtämään oman ammattialansa vaikeita tekstejä sekä tehokkaasti kommunikoimaan suullisesti ja kirjallisesti työelämän erilaisissa viestintätilanteissa.

Taidolliset. Opiskelija pystyy mahdollisimman hyvin selviytymään ammattialansa viestintätilanteissa sekä ymmärtämään ja itse tuottamaan oman ammattialansa vaativiakin tekstejä.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne kieltenoppimiseen, ja hän on oman kielitaitonsa aktiivinen kehittäjä. Opiskelija ymmärtää elinikäisen oppimisen merkityksen kehittäessään kielitaitoaan. Hän näkee kaksikielisyyden voimavarana ja ymmärtää vähemmistökielten aseman Suomessa.

Oppisisältö

Oppisisällöt integroidaan omaan ammattialaan – tekstejä, suullisia ja kirjallisia harjoituksia, työelämän viestintätilanteita.

Esitiedot

Tillämpningar av fackspråket –opintokokonaisuus.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset tentit, jatkuva näyttö, kuullunymmärtämisen koe, suullinen näyttö, suoritettut koti- ja etätehtävät

YYY11321
Working English, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija saavuttaa perustaidot, jotka ovat pohjana hänen kehittäessään kykyään viestiä erilaisissa tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelija tuntee kielen keskeisimmät rakenteet yleiskielen ja oman ammattialansa keskeistä sanastoa pystyäkseen ymmärtämään oman ammattialansa tekstiä ja normaalitempoista puhetta sekä kommunikoimaan suullisesti ja kirjallisesti.

Taidolliset: Opiskelija hallitsee yleiskielen ja hänellä on taito viestiä kirjallisesti ja suullisesti erilaisissa tilanteissa sekä ymmärtää englanninkielistä vaativaakin tekstiä.

Asenteelliset: Opiskelija on halukas jatkuvasti parantamaan kielitaitoaan myös oma-alotteisesti ja valmisvaraamaan aikaa sekä työskentelemään paremman kielitaidon saavuttamiseksi. Hän ymmärtää kielitaidon ja kansainvälisyyden merkityksen työelämän viestintätilanteissa.

Oppisisältö

Kielen keskeiset rakenteet ja sanasto, opiskelijan oman ammattialan tekstejä ja sanastoa, suullisia ja kirjallisia rakenne- ja tilanpohjaisia harjoituksia, kuunteluharjoituksia, apuneuvojen, kuten sanakirjojen ja kieliopin käyttäminen opiskelun apuna.

Esitiedot

Peruskoulun englanninkielen (A-tai B-kieli) ja ammattioppilaitoksen englanninkielen oppimäärä tai vastaavat tiedot ja taidot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, itsenäinen opiskelu, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset tentit, jatkuva näyttö, kuullunymmärtämisen koe, suullinen näyttö, suoritettut koti- ja etätehtävät. Numeerinen arviointi.

IYY11321 Professional English, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija syventää omaa kielitaitoaan ja on sen aktiivinen kehittäjä. Hän ymmärtää oman ammattialan vaativiakin tekstejä ja puhetta sekä pystyy selviytymään suullisesti ja kirjallisesti työelämän eri tilanteissa englannin kielellä.

Tiedolliset: Opiskelijalla onniittävät tiedot pystyäkseen ymmärtämään oman ammattialan tekstejä ja puhetta sekä tehokkaasti kommunikoimaan suullisesti ja kirjallisesti erilaisissa työelämän tilanteissa.

Taidolliset: Opiskelija selviytyy vaivatta suullisesti ja kirjallisesti oman ammattialan eri tilanteissa ja pystyyomaksumaan englannin kielellä kirjoitettua tietoa.

Asenteelliset: Opiskelija on halukas jatkuvasti parantamaan kielitaitoaan myös oma-alotteisesti ja valmisvaraamaan aikaa sekä työskentelemään paremman kielitaidon saavuttamiseksi. Hän ymmärtää kielitaidon ja kansainvälisyyden merkityksen työelämän viestintätilanteissa.

Oppisisältö

Oppisisällöt integroidaan omaan ammattialaan – tekstejä, suullisia ja kirjallisia harjoituksia, työelämän viestintätilanteita.

Esitiedot

Lukion oppimäärä tai Working English tai vastaavat tiedot ja taidot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, itsenäinen opiskelu, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset tentit, jatkuva näyttö, kuullunymärtämisen koe, suullinen näyttö, suoritettut koti- ja etätehtävät. Numeerinen arviointi.

IYY11323 Professional English Follow Up, 2 ov

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on ammatillisen kielitaidon kehittäminen. Opiskelija syventää omaa kielitaitoaan ja on sen aktiivinen kehittäjä. Opiskelija ke-

hittää kykyään viestiä erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelija syventää Professional English –kurssilla hankkimiaan taitoja pystyäkseen selviytymään työelämän viestintätilanteista. Opiskelija tiedostaa ja ymmärtää oman ammattialansa viestinnän erityispiirteet.

Taidolliset: Opiskelija selviytyy hyvin ammattialansa viestintätilanteista sekä pystyy käyttämään englantia hankkiessaan tietoa opiskelujensa aikana ja työelämässä. Opiskelija kehittää ammattialalla tarvittavaa kielitaitoa ja sille ominaista tapaa viestiä.

Asenteelliset: Opiskelija on halukas jatkuvasti parantamaan kielitaitoaanmyös oma-alotteisesti ja valmis varaamaan aikaa sekä työskentelemään paremman kielitaidon saavuttamiseksi. Hän ymmärtää kielitaidon ja kansainvälisyyden merkityksen työelämässä.

Oppisisältö

Kielen rakenteiden kertausta. Oman ammattialan viestintätilanteita simuloivia tekstejä ja suullisia harjoituksia.

Esitiedot

Professional English.

Opiskelumenetelmät

Kommunikatiivinen kielen oppiminen, parityöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, koti- ja etätehtävät.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjallinen tentti, suullinen näyttö, etätehtävät, jatkuva näyttö. Numeerinen arviointi.

IYY11322 Advanced Professional English, 2 ov

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on ammatillisen kielitaidon kehittäminen. Opiskelija syventää omaa kielitaitoaan ja on sen aktiivinen kehittäjä. Opiskelija kehittää kykyään viestiä erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelija kehittää Professional English –jakjolla hankkimiaan taitoja pystyäkseen selviytymään hyvin työelämän viestintätilanteista. Opiskelija tiedostaa ja

ymmärtää omansa ammattialansa viestinnän erityispiirteet.

Asenteelliset: Opiskelija on halukas jatkuvasti parantamaan kielitaitoaan myös oma-aloitteisesti ja valmis varamaan aikaa sekä työskentelemään paremman kielitaidon saavuttamiseksi. Hän ymmärtää kielitaidon ja kansainvälisyyden merkityksen työelämässä.

Taidolliset: Opiskelija selviytyy hyvin ammattialansa viestintätilanteista sekä pystyy käyttämään englantia hankkiessaan tietoa opiskelujensa aikana ja työelämässä. Opiskelija kehittää ammattialalla tarvittavaa kielitaitoa ja sille ominaista tapaa viestiä.

Oppisisältö

Oman ammattialan viestintätilanteita simuloivia tekstejä ja suullisia harjoituksia; teknisen dokumentoinnin harjoituksia.

Esitiedot

Professional English.

Opiskelumenetelmät

Kommunikatiivinen kielen oppiminen, parityöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, koti- ja etätehtävät.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjallinen tentti, suullinen näyttö, etätehtävät, jatkuva näyttö. Numeerinen arviointi.

YYY11330

Valinnainen vieras kieli, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija täydentää valintansa mukaan joko englannin tai ruotsin kielen ammatillista osaamistaan tai opiskelee kokonaan uutta vierasta kieltä.

Oppisisältö

Kieli valitaan 1. - 2. opintovuoden aikana opiskelijoiden toiveiden, lähtötason ja ammattikorkeakoulun järjestämismahdollisuuksien pohjalta. Valintavaihtoehdot ovat seuraavat:

- 2.vieras kieli, alkeet, katso YYY11331
- 2.vieras kieli, työelämäkielen perusteet, katso YYY11332
- 2.vieras kieli, koulutusalan sovellukset, alakohtainen sisältö, katso IYY11331

- Professional English Follow Up, alakohtainen sisältö, katso IYY11323
- Advanced Professional English, alakohtainen sisältö, katso IYY11322
- Avancerad facksvenska, alakohtainen sisältö, katso IYY11312

YYY11331

2. vieras kieli, alkeet, 2 ov

Kieli valitaan 1. – 2. opiskeluvuoden aikana opiskelijoiden toiveiden ja ammattikorkeakoulun järjestämismahdollisuuksien pohjalta.

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on kielen perusvalmiuksien hankkiminen.

Tiedolliset: Opiskelija tuntee kielen keskeisintä sanastoa ja lauseenmuodostusta.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne opiskeltavaa kieltä ja sen edustamaa kulttuuria kohtaan ja hän motivoituu kehittämään kielitaitoaan edelleen.

Taidolliset: Opiskelijalla on valmiudet selviytyä arkielämän perustilanteissa kyseisellä kielellä jataito hyödyntää osaamistaan kielitaitonsa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Oppisisältö

Lauseenmuodostuksen alkeet, keskeistä sanastoa, tekstin ymmärtämistä ja puheen aktivoimista.

Esitiedot

Opintokokonaisuus on tarkoitettu vasta-alkajille.

Opiskelumenetelmät

Luennot, parityöt, ryhmätyöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, itsenäinen opiskelu ja kotitehtävät.

Oppimateriaali

Kirja tai opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentit, jatkuva näyttö sekä koti- ja etätehtävät

YYY11332

2. vieras kieli, työelämäkielen perusteet, 2 ov

Kieli valitaan 1. –2. opiskeluvuoden aikana opiskelijoiden toiveiden, lähtötason ja ammattikorkeakoulun järjestämismahdollisuuksien pohjalta.

Oppimistavoitteet

Opiskelijalla on valmiudet, joiden avulla hän pystyy kehittämään kielitaitoaan myös ammatin liittyvissä tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelija tuntee kielen perusrakenteita, keskeistä sanastoa ja yleiskieltä, tutustuu mahdollisuuksien mukaan oman ammattialansa sanastoon ja oppii kommunikoidaan kirjallisesti ja suullisesti erilaisissa tilanteissa. Opiskelija on tietoinen suomalaisen ja kohdekielen edustaman kulttuurin eroista.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne opiskeltavaa kieltä ja sen edustamaa kulttuuria kohtaan ja hän motivoituu kehittämään kielitaitoaan edelleen.

Taidolliset: Opiskelija kehittää yleiskielen hallintaa ja siten kykyään viestiä kirjallisesti ja suullisesti työelämään liittyvissä arkitilanteissa sekä ymmärtää sanakirjan avulla myös oman ammattialansa tekstiä.

Oppisisältö

Kielen keskeiset rakenteet ja sanasto, tekstejä, suullisia- ja kirjallisia harjoituksia, apuneuvojen kuten sanakirjan ja kieliopin käyttäminen opiskelun apuna

Esitiedot

Toinen vieras kieli, alkeet – opintojakso, peruskoulun oppimäärä tai vastaavat taidot ja tiedot

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, ryhmätyöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen ja itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Kirjaitai opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentit, jatkuva näyttö ja suoritettut koti- ja etätehtävät

IYY11331

2. vieras kieli, koulutusalan sovellukset,

2 ov

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on ammatillisen kielitaidon kehittäminen. Opiskelija syventää omaa kielitaitoaan ja on sen aktiivinen kehittäjä. Opiskelija perehtyy oman ammattialansa kirjalliseen ja suulliseen viestintään ja kehittää kykyään viestiä erilaisissa ammatillisissa tilanteissa.

Tiedolliset: Opiskelija kehittää kieliopintojen aikana niin yleiskielen taitoaan kuin ammattialalla tarvittavaa kielitaitoa ja sille ominaista tapaa viestiä. Opiskelijalla on riittävät tiedot pystyä ymmärtämään oman ammattialansa tekstejä ja puhetta sekä kommunikoidaan suullisesti ja kirjallisesti työelämän viestintätilanteissa. Opiskelija lisää tuntemustaan koulutusalan työelämän toimintatavoista kyseisissä maissa sekä kulttuurisista erityispiirteistä.

Asenteelliset: Opiskelijalla on myönteinen asenne opiskeltavaa kieltä ja sen edustamaa kulttuuria kohtaan. Opiskelija haluaa olla oman kielitaitonsa aktiivinen kehittäjä.

Taidolliset: Opiskelija pystyy selviytymään ammattialansa viestintätilanteista, ymmärtää ammattialansa terminologiaa sisältäviä tekstejä sekä pystyy käyttämään kyseistä kieltä hankkiessaan tietoa opiskelujensa aikana/työelämässä.

Oppisisältö

Oppisisällöt integroidaan omaan ammattialaan – tekstejä, suullisia ja kirjallisia harjoituksia, työelämän viestintätilanteita.

Esitiedot

Lukion oppimäärä tai vastaavat tiedot ja taidot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset, parityöt, aktiivinen osallistuminen kontaktiopetukseen, itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Opettajan toimittama materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset tentit, jatkuva näyttö, kuullunymmärtämisen koe, suullinen näyttö, suoritettut koti- ja etätehtävät

Tietojenkäsittely

Oppimistavoitteet

Tietojenkäsittelyn perusopintojen tavoitteena on, että opiskelija tutustuu ammatikorkeakoulun tietokonejärjestelmään ja tietoverkkoihin ja osaa käyttää tärkeimpiä yleisiä sovellusohjelmia, joita opiskelun aikana tarvitaan. Lisäksi opiskelija ymmärtää verkkosivujen ja tietokoneohjelmien kirjoittamisen perusteet.

YYY11401
Tietojenkäsittelyn perusteet, 1 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa itsenäisesti käyttää mikrotietokonetta opiskelun apuvälineenä.

Oppisisältö

Tietokonelaitteiston käyttö, rakenne ja toimintaperiaatteet. Ammattikorkeakoulun käyttöjärjestelmien sekä verkkoympäristön peruseriaatteet. MS Wordin, MS Excelin, WebCT:n ja sähköpostin käytön perusteet sekä eri ohjelmien yhdistetty käyttö.

Oppimateriaali

Opintojakson aikana jaettava materiaali. Muu opettajan ilmoittama materiaali.

Opiskelumenetelmät

Luentoja ja harjoituksia.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11401
Ohjelmoinnin perusteet, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee nykyaikaisen ohjelmistoprosessin ja hallitsee lausekielisen ohjelmoinnin periaatteet. Ensisijaisena tavoitteena on oppia ohjelmoimaan jollakin modernilla työvälineellä ja oppia soveltamaan oppimaansa lausekieltä sekä merkittävimpiä kirjasto-ohjelmia, esim. matematiikkakirjastoja.

Oppisisältö

C-kielen rakenne, käskykanta ja ohjausrakenteet, merkkijonot, taulukot, funktiot ja direktiivit. Standardi- ja valmiskirjastojen käyttö ongelmanratkaisussa. Ohjelmiston, tietokonelaitteiston ja käyttöjärjestelmän sovittaminen ja vaikutus ohjelmiston kehitykseen.

Esitiedot

Tietojenkäsittelyn perusteet tai ammattioppilaitoksen tietotekniikka.

Oppimateriaali

Silander, Simo, S-ohjelmointi, SATKU.
Perry P. & Potts S. C-ohjelmointi -tehokurssi, Suomen ATK-kustannus.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset tietokonealuokassa, itenäiset suunnittelu- ja ohjelmointiharjoitukset.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

YYY11402
Tietoverkot, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa hahmottaa tietoverkkojen rakenteen muodostumisen, hallitsee internetin käytön sekä osaa tuottaa dokumentteja internetiin.

Oppisisältö

Tietoverkko ja sen rakenne, internetin peruskäyttö, sähköinen viestintä, digitaalinen kuvankäsittely, www-työvälineiden käyttö. Opintojakson aikana opiskelija tekee omat kotisivunsa ja oppii sivujen rakentamisen ja ylläpidon periaatteet.

Esitiedot

Tietojenkäsittelyn perusteet.

Oppimateriaali

Opintojakson www-sivut.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset tai harjoitustyö.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

Matematiikka

Oppimistavoitteet

Matematiikan opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle hänen opiskelussaan ja työssään tarvitsemat matemaattiset valmiudet. Useimmissa ammattiaineissa tarvitaan matematiikkaa erilaisten laskentatehtävien suoritukseen, jolloin matemaattisten menetelmien sujuva käyttö edellyttää matemaattisten perusteiden ymmärtämistä.

Opiskelijan pitää valmistuttuaan osata soveltaa matematiikkaa oman alansa tehtäviin, pystyä lukemaan alansa kirjallisuutta ja yleensäkin matematiikan käsitteitä käyttävää tekstiä sekä kommunikoimaan muiden samoissa tehtävissä olevien kanssa. Tekniikan käyttämien matemaattisten menetelmien jonkinasteinen tuntemus kuuluu insinööriltä vaadittavaan tietämykseen. Insinöörillä pitäisi olla valmistuttuaan

myös matematiikan osalta sellainen koulutus, että hänet luokitellaan korkeakoulututkinnon suorittaneeksi ja katsotaan myös ulkomaisissa tehtävissä riittävän päteväksi.

IYY11510

Algebra ja geometria, 2 ov

Oppimistavoitteet

Ammattioppilaitoksesta valmistuneen opiskelijan algebrallisten ja geometrinen perusvalmiuksien saattaminen lukion yleisen matematiikan tasolle.

Oppisisältö

Yhtälöryhmät, funktiot (polynomi-, murto-, potenssi-, eksponentti- ja logaritmfunktio), eksponentti- ja logaritmiyhtälöt, yhtälön graafinen ja numeerinen ratkaiseminen, tasogeometrian täydennys, tasovektorit, klassinen avaruusgeometria, trigonometriset funktiot.

Esitiedot

Ammattioppilaitoksen matematiikka.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisena osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi. Algebra I ja II. Kymdata.
Majaniemi. Geometria. Kymdata.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11503

Analyttinen geometria ja lineaarialgebra, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelijoiden algebrallisten ja geometrinen valmiuksien saattaminen insinööritasolle.

Oppisisältö

Trigonometriset kaavat ja yhtälöt, kompleksiluvut, toisen asteen tasokäyrät, determinantit ja matriisilaskennan alkeet, epäyhtälöt ja lineaarinen optimointi, avaruusvektorit.

Esitiedot

Ammattioppilaitoksen ja lukion matematiikan tiedot.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisena osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi. Algebra I ja II. Kymdata.
Majaniemi. Geometria. Kymdata.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11504

Differentiaalilaskenta, 2 ov

Oppimistavoitteet

Differentiaalilaskennanperuskäsitteiden ja sovellusten selvittäminen ja laskennallisten valmiuksien kehittäminen.

Oppisisältö

Raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta, funktioiden derivoiminen, yhdistetty funktio ja käänteisfunktio, arkusfunktio ja hyperbelifunktio, differentiaali, funktioiden tutkiminen ja ääriarvosovellukset.

Esitiedot

Analyttinen geometria ja lineaarialgebra.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisena osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen

pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi.Matematiikka I ja II. Kymdata.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11505

Matemaattisten ohjelmistojen perusteet, 1 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy numeerisiin ja symbolisiin matemaattisiin ohjelmistoihin sekä niiden käyttöön dokumenttien laadinnassa.

Oppisisältö

Yleiskatsaus mikroissa toimivista matematiikkaohjelmistoista, DERIVE- ja MATHCAD-ohjelmistojen käyttö matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa. Koulutusohjelmakohtaisia sovelluksia.

Esitiedot

Tietojenkäsittelyn perusteet.

Opiskelumenetelmät

Lähiopetus (14 h) ryhmiin jaettuna PC-luokassa. Matemaattisten ohjelmistojen toimintojen esittely videoprojektorilla ja ohjattu tietokoneharjoittelu. Itsenäinen harjoitustöiden teko opettajan neuvossa. Itsenäinen ohjelmistoon perehtyminen ja harjoitustöiden teko lähituntien ulkopuolella. Kirjallisten selosteiden tulostaminen harjoitustöistä. Lähituntien vaihtoehtona voi olla itseopiskelu oppimateriaalin avulla, mikäli opiskelija hallitsee hyvin opintojaksoa edeltävän matematiikan.

Oppimateriaali

Niemi, H. MathCad-esimerkkejä.

Oppimisen arviointi

Tietokonetentti ja harjoitustyöt.

IYY11506

Integraalilaskenta, 2 ov

Oppimistavoitteet

Integraalilaskennanperuskäsitteiden ja sovellusten selvittäminen ja laskennallisten valmiuksien kehittäminen.

Oppisisältö

Integraalifunktio ja määrätty integraali, integroimiskaavat, integroimistekniikkaa, integraalilaskennan geometrisia ja teknisiä sovelluksia (mm. pinta-ala, tilavuus, kaaren pituus, vaipan ala ja funktioiden keskiarvot), numeerinen integrointi, differentiaaliyhtälöiden alkeet ja numeerinen ratkaiseminen.

Esitiedot

Edellä mainitut matematiikan opintojaksot.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisena osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi.Matematiikka I ja II. Kymdata.

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11511

Sarjat ja usean muuttujan funktiot, 2 ov

Oppimistavoitteet

Sarjojen käyttötaito likimääräislaskuissa. Usean muuttujan funktion käsitteen hahmottaminen ja käyttö sovelluksissa. Käyrien ja kolmiulotteisen avaruuden matemaattinen mallintaminen.

Oppisisältö

Lukujonot, diskreetit funktiot ja sarjaopin perusteet, potenssisarjat ja niiden sovelluksia, Fourier-sarjojen alkeet, analyttinen avaruusgeometria, lineaarikuvaukset, usean muuttujan funktion differentiaalilaskentaa (mm. osittaisderivaatat, ääriarvot, käyrien sovitus).

Esitiedot

Edellä mainitut matematiikan opintojaksot.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisena osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä

itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi.Matematiikka III. Kymdata.
Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11509

Tilasto- ja todennäköisyyslaskenta, 1 ov

Oppimistavoitteet

Tilasto- ja todennäköisyyslaskennan periaatteiden ymmärtäminen mm. havaintoaineiston hahmottamisessa, analysoinnissa ja mallintamisessa sekä laadunvalvonnassa.

Oppisisältö

Tilastollisen aineiston kerääminen, käsittely, esittely ja johtopäätösten teko. Indeksien laskeminen. Todennäköisyyden laskusäännöt ja TN-jakautumia.

Esitiedot

Edellä mainitut matematiikan opintojaksot.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Oleellisenä osana oppimista ovat kuitenkin oppitunneilla käsiteltävät harjoitustehtävät sekä itsenäisesti suoritettavat kotitehtävät. Pelkkä oppituntien seuraaminen ja sisällön painaminen mieleen ei riitä. Käytännössä omakohtainen pohdiskelu toteutuu parhaiten suorittamalla itsenäisesti kotitehtäviä, jotka ratkaistaan ja selitetään oppitunneilla.

Oppimateriaali

Majaniemi.Matematiikka IV. Kymdata.
Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

Luonnontieteet

Oppimistavoitteet

Opiskelija saa laaja-alaisen kuvan tekniikan perustana olevasta luonnontieteellisestä teoriajärjestelmästä. Opiskelija omaksuu luonnontieteellisen ajattelutavan ja harjaantuu sen avulla ratkaisemaan ongelmia. Opiskelija saa tarpeellisen luonnontieteellisen tietoperustan, mikä mahdollistaa menestymisen ammattiaineiden opinnoissa, sekä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti antaa riittävän lähtötason myöhemmälle jatko- tai itseopiskelulle.

IYY11614

Mekaniikka, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee klassisen mekaniikan peruskäsitteet, ymmärtää Newtonin lakien ja mekaniikan säilymlakien fysikaalisen sisällön sekä osaa soveltaa niitä. Opiskelijalle muodostuu yleisnäkemyksiä fysiikasta tieteenä.

Oppisisältö

Nopeus, kiihtyvyys, Newtonin lait, liikemäärä, energia, mekaniikan säilymlait, ympyrä- ja pyörimisliike, gravitaatio, tasapaino, kimmo- teoria ja virtausdynamiikka.

Esitiedot

Ammattioppilaitosten fysiikka tai lukion fysiikan yleinen oppimäärä.

Opiskelumenetelmät

Oppitunnit, joilla käsitellään aihepiirin fysikaalisia teorioita, esimerkkejä ja sovelluksia. Lisäksi itsenäisesti suoritettavat harjoitustehtävät.

Oppimateriaali

Pentti Inkinen ja Jukka Tuohi. Momentti 1, luvut 1 – 13.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11615

Termodynamiikka, 1 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy lämpöenergiaan ja aineiden lämpötilasta riippuviin ominaisuuksiin erityisesti energian kannalta tarkasteltuna.

Oppisisältö

Lämpökapasiteetit, olomuodon muutokset, ilman kosteus, lämmön siirtyminen, lämpösäteily, termodynamiikan pääsäännöt ja kierto-prosessit.

Esitiedot

Ammattioppilaitosten fysiikka tai lukion fysiikan yleinen oppimäärä.

Opiskelumenetelmät

Oppitunnit, joilla käsitellään aihepiirin fysikaalisia teorioita, esimerkkejä ja sovelluksia. Lisäksi itsenäisesti suoritettavat harjoitustehtävät.

Oppimateriaali

Pentti Inkinen ja Jukka Tuohi. Momentti 1, luvut 14 – 17.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11616

Sähkö ja magnetismi, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee sähköstatiikan suuret ja lainalaisuudet, ymmärtää sähkön, magnetismin ja sähkömagnetismin olemuksen.

Oppimisisältö

Sähköstatiikka, tasavirran fysikaalinen perusta, magnetismi, induktio, vaihtosähkön fysikaalinen perusta.

Esitiedot

Mekaniikka.

Opiskelumenetelmät

Oppitunnit, joilla käsitellään aihepiirin fysikaalisia teorioita, esimerkkejä ja sovelluksia. Lisäksi itsenäisesti suoritettavat harjoitustehtävät.

Oppimateriaali

Mikko Mäkelä, Riitta Mäkelä ja Olavi Siltanen. Insinööriopiskelijoiden fysiikka 2, luvut 14 – 18.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11604

Aalto- ja atomifysiikka, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee värähdys- ja aaltoliikkeen perusteet, ymmärtää atomaaristen ilmiöiden olemuksen ja osaa soveltaa tietämystään aalto- ja atomifysiikan ilmiöihin. Opiskelija asennoituu vastuullisesti radioaktiivisuuteen.

Oppimisisältö

Vaimenematon ja vaimeneva värähtely, aaltoliike, äänioppi, sähkömagneettinen värähtely ja sen synnyttämä aaltoliike, optiikan perusilmiöt, interferenssi ja diffraktio, fotometria, kvanttifysiikan perusteet, fotonit, Bohrin atomimalli, atomifysiikan sovelluksia, atomiytimet, radioaktiivinen säteily ja sen sovellukset, ydinenergia.

Esitiedot

Mekaniikka, Sähkö ja magnetismi.

Opiskelumenetelmät

Oppitunnit, joilla käsitellään aihepiirin fysikaalisia teorioita, esimerkkejä ja sovelluksia. Lisäksi itsenäisesti suoritettavat harjoitustehtävät.

Oppimateriaali

Mikko Mäkelä, Riitta Mäkelä ja Olavi Siltanen. Insinööriopiskelijoiden fysiikka 2, luvut 19 – 26.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY11610

Fysiikan peruslaboraatiot, 1 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy fysiikan perusilmiöihin laboratoriossa suoritettavien mittausten ja näihin liittyvien analyysien kautta. Opiskelija oppii raportoimaan mittaukset kirjallisesti ja arvioimaan mittausten tarkkuutta laskennallisesti. Opiskelija tiedostaa, että fysikaaliset ilmiöt ovat tekniikan perusta ja suhtautuu kriittisesti mittaustuloksiin.

Oppimisisältö

Muutaman opiskelijan ryhmissä tehdään mittauksia, jotka liittyvät mekaniikan, termodynamiikan ja sähköfysiikan perusilmiöihin. Mittauksista kirjoitetaan raportti, johon sisältyy työn teoria, mittaustulokset ja tulosten analysointi.

Esitiedot
Mekaniikka.

Opiskelumenetelmät
Mittaukset tehdään ryhmätyönä ja raportit kirjoitetaan itsenäisesti.

Oppimateriaali
Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi
Arvosana määräytyy arvosteltavien raporttien ja kirjallisen kokeen perusteella.

IYY11611
Modernin fysiikan laboraatiot, 1 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija perehtyy fysikaalisiin ilmiöihin, jotka liittyvät aaltoliikkeeseen, atomi- ja ydin-fysiikkaan sekä tutustuu nykyaikaiseen mittaus- ja tiedonkeruutekniikkaan. Opiskelija syventää osaamistaan kirjallisessa raportoinnissa ja virheen arvioinnissa. Opiskelija ymmärtää, että atomitasolla tapahtuvat ilmiöt ovat mukana nykYTEKNIKKASSA ja jokapäiväisessä elämässä.

Oppimisisältö
Muutamien opiskelijan ryhmissä tehdään mittauksia, jotka liittyvät aalto-, atomi- ja ydin-fysiikkaan. Mittauksista kirjoitetaan raportti, johon sisältyy työn teoria, mittaustulokset ja tulosten analysointi.

Esitiedot
Fysiikan peruslaboraatiot.

Opiskelumenetelmät
Mittaukset tehdään ryhmätyönä ja raportit kirjoitetaan itsenäisesti.

Oppimateriaali
Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi
Arvosana määräytyy arvosteltavien raporttien ja kirjallisen kokeen perusteella.

IYY11609
Kemia ja ympäristö, 2 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija tutustuu kemian peruskäsitteisiin ja tiedostaa kemian merkityksen ympäristökysymyksissä.

Oppimisisältö
Aineen rakenne, olomuodot, ainemäärän käsite, kemiallinen reaktio, liuos- ja sähkökemian peruskäsitteet. Sovelluksia erityisesti energiantuotantoon ja sen ympäristövaikutuksiin.

Opiskelumenetelmät
Luennot ja harjoitukset.

Oppimateriaali
Antila ym. Tekniikan kemia. Edita (soveltuvin osin).

Oppimisen arviointi
Tentti ja hyväksytyt laboraatiot.

AMMATILLISET PERUSOPINNOT

Ympäristötekniikan tietojenkäsittely

Oppimistavoitteet
Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija tutustuu alustavasti ympäristöalan tietotekniikkasovelluksiin ja pystyy ohjattuna jatkaamaan sovelluksiin perehtymistä ja käyttöä muissa ammattialan opintojaksoissa.

IYT12101
Ympäristöalan IT-sovellukset, 2ov

Oppimistavoitteet
Ymmärtää ympäristöalalla erilaisissa tehtävissä käytettävien ohjelmistojen pääperiaatteet. Oppia tilastollisen analyysin tekoa Excelillä ja projektinhallintaohjelman käytön pääperiaatteen sekä osaa tehdä esityksiä tietokoneella.

Oppimisisältö
Ympäristön tilaa kuvaavat tietojärjestelmät ja niiden käyttö yhdyskuntasuunnittelussa. Ympäristötiedon käsittely ja esittäminen tilastollisia menetelmiä käyttäen. Mallintamisen menetelmät ja mahdollisuudet. Tietokoneavusteisen suunnittelun mahdollisuudet.

Esitiedot
Perusopinnot tietojenkäsittelyn opintojaksot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, demonstraatiot ja pienimuotoinen harjoitusyö.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Oppimisen arviointi

Arviointiperusteena harjoitustyöt sekä tentti.

IYT12102

GIS-paikkatietojärjestelmät, 3ov

Oppimistavoitteet

Paikkatietojärjestelmien käytön ja mahdollisuuksien ymmärtäminen luonnonvarojen inventoinnissa ja ympäristön tilan seurannassa. Tiedon oikeellisuuden vaatimuksen sisäistäminen yhteisissä tietokannoissa. Yksinkertaisen aineiston analysointi ja tuottaminen.

Oppisisältö

Paikantamismenetelmät, paikkatiedon hallinta, paikkatietoaineistot. Paikkatietotekniikan merkitys ja mahdollisuudet yhteiskunnassa: paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset järjestelmät. Paikkatietotekniikan soveltaminen erityisesti maankäytössä ja ympäristön tilan seurannassa.

Esitiedot

Perusopintojen tietojenkäsittelyn opintojaksot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Oppimisen arviointi

Arviointiperusteena harjoitustyö sekä tentti.

IYT12103

Verkostosuunnittelu, 2ov

Oppimistavoitteet

Yhdyskuntasuunnittelun tietokoneavusteisen suunnittelun työkalujen käytön ymmärtäminen.. Opiskelija harjaantuu tietokoneavusteisen suunnittelun taitoihin yhdyskuntasuunnittelussa.

Oppisisältö

Opintojakso muodostuu pienimuotoisesta projektista, jossa korostuvat ongelmakeskeinen lähestymistapa, omaehtoinen tiedonhankinta ja CAD:llä tehty käytännön toteutus

Esitiedot

Perusopintojen tietojenkäsittelyn opintojaksot. Kunnallistekniikka

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Oppimisen arviointi

Projektityö raportteineen ja näyttökoe.

Ympäristön suunnittelu

Oppimistavoitteet

Opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija tuntee ympäristön suunnitteluun ja lainsäädäntöön liittyvän käsitteistön ja keskeisimmät toiminnot.

IYT12201

Rakennettu ympäristö, 2ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija muodostaa käsityksen rakennetusta ympäristöstä toiminnallisena kokonaisuutena, sen perustekijöistä, luontoperustasta ja kulttuuriympäristöstä sekä niiden vuorovaikutteisista kehitysprosesseista ja toiminnallisuudesta. kulttuurihistoriallisesta arvosta sekä osatekijöiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta. Opiskelija ymmärtää rakennettua ympäristökokonaisuutta kulttuurisena prosessina, arvojen ja paikallisuuden ilmentäjänä.

Oppisisältö

Rakennetun ympäristön kehitysvaiheet ja luontosuhde; kaupunkiperinne ja kulttuuriympäristöt; rakennetun ympäristön laatu, toiminnallisuus ja paikallisuus; rakennetun ympäristön luontoperusta; kulttuuriympäristöt, paikallisuus ja rakennusperinne; ympäristöestetiikan ja -psykologian näkökulmat; ympäristön rakentumisen periaatteet ja kehityslinjat; ympäristön kokeminen ja inhimillinen mittakaava; väri rakennetussa ympäristössä; ympäristötuotteet; ympäris-

tö toiminnallisena ja vuorovaikutuksellisenä kokonaisuutena;ra kennustaiteen kehitysvaiheet ja haasteet.

Esitiedot

Ei esitietovaatimuksia.

Opiskelumenetelmät

Luennot,havainnollistavat esimerkit, opintovierailut, soveltavat kirjalliset tutkielmat ja raportit.

Oppimateriaali

T.Periäinen, Metropoleista muotoiluun.
V.Helander, S.Rista, Suomalainen rakennustaide.
Museovirasto, rakennusperintömme.
T.Heikkilä, Suomalainen kulttuurimaisema.
R.Nikula, Rakennettu maisema.
E. Härö, P. Kaila, Pohjalainen talo.
P.Lahti, Matala ja tiivis kaupunki.
Opettajan jakama materiaali ja opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä sekä kirjallisilla tutkielmissa ja raporteilla. Numeerinen arviointi.

IYT12202

Kaavoitus ja maankäyttö, 2ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija ymmärtää yhdyskuntasuunnittelun merkityksen miljööön rakentumisessa Opiskelija oppii maankäytön ohjauksen periaatteet ja kaavoitusjärjestelmän sekä tuntee kaavan laatimisen periaatteet.

Oppisisältö

Rakennus- ja maankäyttölaki. Kaavoitusta koskevat lait, asetukset ja määräykset. Maankäytön ohjauksen yleiset vaatimukset sekä sitä ohjaavat kaavajärjestelmä, tasot ja menettelytavat. Kaavoituksen tietojärjestelmät. Rakentamislupajärjestelmä. Kaavoituksen ja maankäytön yhteensovittaminen.

Opiskelumenetelmät

Opiskelija osallistuu luentoihin, tekee tutkielman ja harjoituksia sovitusta aiheesta.

Oppimateriaali

Rakennus- ja maankäyttölaki sekä muu opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä, tutkielmalla ja harjoitustöillä. Numeerinen arviointi.

IYT12203

Ympäristölainsäädäntö, 2ov

Oppimistavoitteet

Ympäristölainsäädännön rakenteen ja merkityksen ymmärtäminen ympäristöinsinöörin työssä.

Oppisisältö

Suomen ympäristöhallinto sekä ympäristöoikeuden kansainväliset kytkennät. Ympäristönsuojelulaki ja sen mukainen ympäristöluvan hakeminen. Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä sekä maahan, veteen, jätteisiin, terveyden- ja luonnonsuojeluun kohdistuvien lakien keskeistä sisältöä.

Opiskelumenetelmät

Opintojakso suoritetaan ratkaisemalla hyväksyttävästi luennoilla työryhmittäin käytännönläheisiä case- harjoituskokonaisuuksia sekä osallistumalla opintojaksolla järjestettävään yritysvierailuun.

Oppimateriaali

Ympäristölainsäädäntö valikoiduin osin sekä muu opettajan esittämä materiaali.

Oppimisenarviointi

Opintojaksoarviointina tehtyjen case-harjoituskertojen perusteella määräytyvä numeerinen arviointi.

IYT12204

Ekologinen tuotekehitys ja tuotanto, 2ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ymmärtämään ekotehokkuusajattelun merkityksen ja sen tarjoamat mahdollisuudet tuotekehityksessä ja tuotannossa.

Oppisisältö

Yritysten ympäristönsuojelun kehitystrendit. Ekotehokkuuden käsite ja indikaattorit. Tuotekehitykseen ja tuotantoprosessiin liittyvät materiaali- ja energiapanokset suhteessa saavutettuun hyötyyn. Yritysten kilpailukyvyyn kehittäminen ekotehokkuutta parantamalla – ekotehokkuuden tutkiminen ja kehittäminen. Tuotekehitystyön tulosten suojaaminen, teknologiapolitiikka. Suomi ja ekobisnes.

Opiskelumenetelmät

Projektityöhön johdattavat luennot opintojakson alussa, projektityö sekä ekotehokkuus – kokonaisuuden läpikäynti opiskelijoiden seminaariesitysten pohjalta

Oppimateriaali

Autio & Lettenmeier. Ekotehokkuus - Business as Future, TKK Koulutuskeskus Dipoli, 2002. Ekotehokkuus – enemmän vähemmästä. Ympäristöministeriö. Edita 2002.

Muu projektityössä tarpeellinen materiaali.

Oppimisen arviointi

Numeerisen arvioinnin perusteena on projektiraportti sekä ekotehokkuus –seminariesitys

Ympäristöterveys

Oppimistavoitteet

Ympäristöterveyden opintokokonaisuudessa opiskelija tutustuu ympäristön epäpuhtauksien ja ihmisen terveyden välisiin yhteyksiin sekä (työ)ympäristön terveyshaittojen torjuntamenetelmiin.

IYT12301

Kestävä kehitys, 2ov

Oppimistavoitteet

Auttaa opiskelijaa hahmottamaan ympäristökysymyksiä poikkitieteellisesti sekä maailmanlaajuisesti.

Oppisisältö

Globaalit ympäristökysymykset. Itämeren alueen ympäristönsuojelu. Kestävä yhdyskunta ja kestävä kehityksen edistäminen alueellisesti. Kestävä energiantuotanto ja ilmastonuojelu. Ympäristön ja ihmisen terveyden välinen yhteys, ympäristöterveysohjelmat.

Opiskelumenetelmät

Kestävä kehitys –asiakokonaisuuden selvittäminen yhteistoiminnallisella oppimisella

Oppimateriaali

Opettajan ohjauksessa eri tietolähteistä itsenäisesti haettava ajankohtaismateriaali

Oppimisen arviointi

Opintojakson numeeriseen arvosanaan vaikuttavat työryhmän toimintasuunnitelma ja työn

eteneminen, projektiraportti sekä pienimuotoinen loppuentti opintojaksolla työstetystä kestävä kehitys -asiakokonaisuudesta

IYT12302

Ilmansuojelu, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija ymmärtää ilmakehän toimintaa ja perehtyy ilmakehän epäpuhtauksien ympäristövaiikutuksiin.

Oppisisältö

Ilmansuojelun keskeinen käsitteistö ja kansainväliset tavoitteet. Ilmakehän rakenne ja toiminta, ilmakehän kemiaa. Ilmanlaadun seuranta ja arviointi. Otsonikato ja ilmastonmuutos. Energiantuotannon ja liikenteen vaikutus ilmanlaatuun.

Esitiedot

Opintojakso ”Kemia ja ympäristö”.

Opiskelumenetelmät

Luennot ja harjoitukset.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentti ja harjoitukset.

IYT12303

Orgaaniset yhdisteet, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee tavallisimmat orgaaniset yhdisteryhmät, niiden nimeämistavat ja keskeisimmät reaktiotyypit.

Oppisisältö

Molekyylin rakenne, isomeria, yhdisteryhmät, nimistö, reaktiotyypit ja yhdisteiden rakenteesta johtuvat ominaisuudet. Esimerkkeinä arkipäivän elämän ja ympäristön kannalta tärkeitä orgaanisen kemian sovelluksia. Laboratorioharjoituksissa tutustutaan tavallisimpiin työmenetelmiin sekä IR-spektroskopiaan ja kaasukromatografiaan.

Esitiedot

Laboratorioturvallisuus, Kemia ja ympäristö.

Opiskelumenetelmät

Luennot, laboratorioharjoitukset raportoineen, kotitehtävät.

Oppimateriaali
Pirjo Napari, Orgaaninen kemia, Edita.

Oppimisen arviointi
Kaksi välikoetta tai vaihtoehtoisesti lopputentti ja laboratorioharjoitukset raportteineen.

IYT12304
Terveellinen työympäristö, 2 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija tiedostaa työsuojelun merkityksen ja tuntee toimintatavat, joilla työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta ylläpidetään ja kehitetään.

Oppisisältö
Keskeiset työsuojelusäädökset ja -toimijat, kemikaaliturvallisuus, riskinarviointi, työhygieniä. Työhygienian osa painottuu sisäilman terveyshaittoihin ja niiden mittaukseen. Laboratorioharjoituksissa tutustutaan mikrobi- ja pölymäärittämiin, ilmanvaihdon mittaukseen sekä sisäilman kemiallisten epäpuhtauksien analyysiin.

Esitiedot
Laboratoriotyöturvallisuus, Kemia ja ympäristö.

Opiskelumenetelmät
Luennot, laboratorioharjoitukset, ekskursion, harjoitustyö.

Oppimateriaali
Eila Riikonen ym, Työsuojelun perusteet, Työterveyslaitos, 2003.
Lisäksi opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi
Tentti, laboratorioharjoitukset ja ekskursion raportteineen. Lisäksi opiskelija laatii työsuojelunäkökohtiin keskittyvän raportin jostain kesätyöpaikastaan ja siinä yhteydessä tutustuu myös oman alansa työsuojelukirjallisuuteen.

IYT12305
Laboratoriotyöturvallisuus, 1 ov

Oppimistavoitteet
Ympäristölaboratoriotyöskentelyn luonteen ymmärtäminen ja turvallisten työtapojen oppiminen

Oppisisältö
Tilat, välineet, kemikaalit, työturvallisuus, työmenetelmät ja ensiapu.

Opiskelumenetelmät
Opiskelija tutustuu ympäristölaboratorion työskentelytapoihin laboratoriossa.

Oppimateriaali
Työterveyslaitos, Laboratorio kehittyvänä työympäristönä.

Oppimisen arviointi
Käytännön opetus ympäristölaboratoriossa. Tentti. Arvioidaan hyväksyty/hylätty -periaatteella.

Maaperä ja pohjavesi

Oppimistavoitteet
Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien toimien ympäristövaikutusten arvioinnissa tarpeellisen geotiedon omaksuminen perustaksi suuntaaviin opintoihin.

IYT12401
Geologia, 1 ov

Oppimistavoitteet
Maankamaraan liittyvien ympäristökysymysten ja geologian välisen yhteyden ymmärtäminen

Oppisisältö
Geologiset prosessit ja näiden synnyttämät tuotteet. Suomen maa- ja kallioperän ominaispiirteet. Maa-, kallioperä- ja pohjavesimuodotumat ja -luokitukset. Geokatastrofit. Ihmisen toiminnan ja geologisten prosessien välinen vuorovaikutus. Maankäyttöön vaikuttavat geologiset tekijät.

Opiskelumenetelmät
Luennot ja Technobothniassa geotekniikan laboratoriossa tapahtuva tavallisimpien maa- ja kivilajien tunnistaminen. Opintojaksoon sisältyy tutustumiskäynti.

Oppimateriaali
E. Mälkki. Pohjavesi ja pohjaveden ympäristö. Tampere 1999.
Muu opettajan opintojakson alussa ilmoittama aineisto

Oppimisenarviointi
Opintojaksoarvosana määräytyy lopputentin perusteella.

IYT12402
Geotekniikka ja pohjarakennus, 3 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija saa käsityksen geotekniikan jopohjarakentamisen merkityksestä ympäristöselvityksissä, -suunnittelussa ja -rakentamisessa sekä oppii tavanomaisten geoteknisten laskelmien periaatteet.

Oppisisältö
Maaluokitukset ja maalajien geotekniset ominaisuudet. Maaperässä eri muodoissa olevan veden hallinta. Tavanomaiset geotekniset kantavuus-, vakavuus-, painuma- ja maanpainelaskelmat. Maa-, kallioperä- ja pohjavesitutkimukset. Geoteknisen suunnittelun päävaiheet. Peruskaivannot, täyttötöyt ja maapohjan vahvistaminen Routa ja routiminen. Eroosiosuojaus.

Esitiedot
Geologia.

Opiskelumenetelmät
Luennot sekä opintojakson etenemisen myötä luennoilla ja itsenäisesti tehtävät harjoitukset.

Oppimateriaali
M. Rantamäki, R. Jääskeläinen, M. Tammirinne. Geotekniikka ja pohjarakennus. Otatieto, Helsinki 1999 tai myöhempi painos. Lisäksi muu opettajan opintojaksolla esittämä materiaali.

Oppimisenarviointi
Opintojakson arvosana muodostuu tentin perusteella. Opintojakson aikana määräaikana tehtävillä harjoituksilla on mahdollisuus vaikuttaa lopulliseen opintojaksoarvosanaan positiivisesti.

IYT12403
Geotekniikan laboraatiot, 1ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija oppii itse tekemällä ymmärtämään geotekniikan ilmiöitä sekä kommunikoidaan alan laboratoriohenkilöstön kanssa.

Oppisisältö
Maalajien laadun ja fysikaalisten ominaisuuksien mittauksia.

Esitiedot
Geotekniikka ja pohjarakennus.

Opiskelumenetelmät
Laboratoriotyöt tehdään testikokonaisuuksina projektiryhmittäin.

Oppimateriaali
Opintojakson alussa jaettava materiaali.

Opintojaksonarviointi
Opintojakson numeerinen arviointi tapahtuu työryhmittäin ennakkotehtävien, laboratorio-työskentelyn sekä saavutettujen mittaustulosten perusteella.

Yhdyskuntatekniikka

Oppimistavoitteet
Yhdyskuntateknisten toimintojen peruspalveluluonteisen roolin ja teknisen sisällön hahmottaminen osana kunnallisteknistä ja ympäristötoimialuetta.

IYT12501
Mittaustekniikka, 1 ov

Oppimistavoitteet
Opiskelija saa yleiskuvan maastomittauksen peruskäsitteistä, mittausmenetelmistä ja eri menetelmien hyödyntämisestä ympäristörakentamisessa

Oppisisältö
Mittaustekniikan runkoverkostot, kartat, etäisyyden, kulman ja korkeuserojen mittaukset.

Opiskelumenetelmät
Opiskelija tutustuu kartoitusjärjestelmään, maastokarttoihin ja mittalaitteisiin.

Oppimateriaali
Opettajan esittämä materiaali.

Oppimisen arviointi
Luennot, harjoitukset ja lopputentti.

IYT12502 **Kunnallistekniikka, 2 ov**

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ymmärtämään kunnallisteknisten verkostojen merkityksen ja keskeiset toimintaperiaatteet sekä saa kuvan verkostojen liittymisestä toisiinsa ja näiden kehittämistarpeista.

Oppisisältö

Kunnallistekniikan tekninen ja taloudellinen merkitys yhdyskunnassa sekä kunnallisteknisen verkoston muodostama kokonaisuus. Kunnallistekniset pohjatutkimukset ja muut tukipalvelut, jätehuolto, vesihuolto, energiahuolto, tiet ja kadut, viheralueet.

Opiskelumenetelmät

Opintojakson osa-alueista tehtävät harjoitustyöt sekä yritysvierailu

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa,

Oppimisen arviointi

Arvosana muodostuu suoraan opintojakson aikana opintojakson etenemisen myötä harjoitustehtävistä kerättävien pisteiden perusteella.

8.6.3 SUUNTAAVAT OPINNOT

Ammatillista osaamista syventävät opinnot pyritään toteuttamaan osin käytännönläheisinä projekteina yhteistyössä paikallisten asiantuntijoiden, teollisuuden ja muiden instituutioiden kanssa. Niihin pyritään liittämään myös kansainvälistä yhteistyötä ja osia opinnoista tarjotaan vieraalla kielellä. Tarvittaessa opintokokonaisuudet järjestetään vuorovuosin.

YMPÄRISTÖTEKNIIKAN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO

Vesi- ja vesiensuojelutekniikka

Oppimistavoitteet

Vesi- ja vesiensuojelutekniikan moduulissa opiskelija oppii ymmärtämään luonnonvesissä

tapahtuvia ilmiöitä sekä ihmisen toiminnan vaikutusta vesistöihin. Puhdistustekniikoita opiskelemalla opiskelija ymmärtää miten vesivarat ovat hyödynnettävissä ja miten ihmisen toiminnasta vesistöille koituvat haitalliset vaikutukset ovat minimoitavissa.

IYT21101 **Vesiensuojelu, 4 ov**

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ymmärtämään luonnonvesissä tapahtuvia kemiallisia, fysikaalisia ja biologisia prosesseja sekä ihmisen toiminnan vaikutusta niihin.

Oppisisältö

Liuoskemia ja luonnonvesien koostumukseen vaikuttavat kemialliset ja fysikaaliset prosessit. Vesivarat, vesistöjen pilaantuminen ja limnologian perusteet. Vesiensuojelun keskeinen käsitteistö.

Esitiedot

Laboratoriotyöturvallisuus, Kemia ja ympäristö.

Opiskelumenetelmät

Luennot, kotitehtävät, laboratorioharjoitukset.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentti ja laboratorioharjoitukset raportteineen.

IYT21102 **Yhdyskunta- ja teollisuusvesien käsittely, 4 ov**

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy talousveden valmistukseen sekä yhdyskuntien ja eräiden teollisuusalojen jätevesien puhdistukseen.

Oppisisältö

Raaka- ja jätevesien ominaisuudet, tärkeimmät vedenkäsittelyprosessit, jätevesilietteiden käsittely, vesien online-analyysi, vesihygienia ja desinfektio, teollisuuden vesihuolto, raaka- ja jätevesiin liittyvä lupamenettely ja talousveden laatunormit.

Esitiedot

Laboratoriotyöturvallisuus, Kemia ja ympäristö, Kunnallistekniikka, Vesiensuojelu.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitustyö, laboratorioharjoitukset, ekskursio.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentti, harjoitustyö, laboratorioharjoitukset raportteineen.

IYT21103

Vesiensuojelun erikoistyö, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy häntä kiinnostavaan vesien-suojelun osa-alueeseen sekä oppii itsenäisen tutkimus- ja selvitystyön menetelmiä.

Oppisisältö

Vesiensuojelun ajankohtaisia erikoiskysymyksiä.

Esitiedot

Laboratoriotyöturvallisuus, Kemia ja ympäristö, Vesiensuojelutekniikka.

Opiskelumenetelmät

Itsenäinen tiedonhaku ja -käsittely sekä tulosten esittäminen kirjallisesti ja suullisesti. Aiheesta riippuen myös näytteenotto ja kokeellinen työskentely kentällä tai laboratoriossa. Opiskelijatoverien raportteihin tutustuminen seminaareihin osallistumalla.

Oppimateriaali

Ammattikirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Kirjallinen raportti ja sen esittäminen seminaarissa.

Ympäristönsuojelutekniikka

Oppimistavoitteet

Yhteiskunnan toimintojen pääasiassa maaperään, pohjaveteen ja ilmaan kohdistuvien ympäristövaikutusten tunnistaminen, arviointi ja hallinta.

IYT21201

Ympäristögeotekniikka, 3 ov

Oppimistavoitteet

Maaperän suojelun merkityksen ymmärtäminen sekä tiedonhaun ja haetun tiedon soveltamistaidon kehittyminen pilaantunut maa -ongelma-
kentässä.

Oppisisältö

Yleisimmät maaperää ja pohjavettä pilaavat aiheet ja toiminnot. Pilaantuneiden alueiden kartoitus- ja tutkimusmenetelmät. Riskianalyysit. Kunnostusprojektin vaiheet ja menetelmät sekä lainsäädäntö, luvat ja viranomaisyhteydet. Kaatopaikan sekä muut maaperän ja pohjaveden suojeluun tarkoitetut ympäristörakenteet. Mallintaminen ympäristögeotekniikassa.

Esitiedot

Kemia ja ympäristö, geotekniikka ja pohjarakennus, kunnallistekniikka.

Opiskelumenetelmät

Projektityö, sitä tukevat luennot ja selvitykset.

Oppimateriaali

Opettajan opintojaksolla esittämä materiaali.

Oppimisen arviointi

Opintojakson numeerinen arvosana määräytyy lopputentin (50%) ja projektityön (50%) perusteella.

IYT21202

Jätehuolto, 3 ov

Oppimistavoitteet

Syventää tietoja jätteistä ja niiden käsittelyteknologioista osana kansallista ja kansainvälistä materiaalivirtojen hallintaa

Oppisisältö

Jätehuollon kansainväliset ja kansalliset ohjauskeinot. Yhdyskunta-, teollisuus- ja ydinjätehuolto. Jätteiden synnyn ehkäisy. Jättemateriaalivirtojen hallinta. Jätteiden käsittelyteknologiat. Työstö raaka-aineiksi ja uusiksi tuotteiksi. Loppusijoituksen teknologiat ICT -ratkaisujen hyödyntäminen jätehuollossa.

Esitiedot

Kunnallistekniikka sekä kemian perusopintojaksot

Opiskelumenetelmät

Opintojakson osa-alueet selvitetään ryhmätyöskentelynä opettajan toimiessa tuutorina. Työskentelyn tavoitteena on oppisisällön kattava selkeä ja looginen raportti, joka toimii tenttiin valmistautumismateriaalina. Opintojaksoon sisältyy lisäksi asiantuntijavierailu ja tästä tehtävä raportti.

Oppimateriaali

Opintojakson alussa ja aikana määritettävä oppimateriaali

Oppimisen arviointi

Loppuentti opintojakson oppisisällöstä. Numerinen arviointi.

IYT21203

Ilmansuojelutekniikka, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tutustuu yleisimpiin ilmapäästöjen minimointi- ja puhdistustekniikoihin.

Oppisisältö

Palamisprosessi. Päästöjen hallinta ja tarkkailu. Kaasujen puhdistustekniikoita. Leviämismallit. Tarkempi perehtyminen esimerkiksi jätteiden polton, energiantuotannon, selluteollisuuden tai metallurgisen teollisuuden ilmansuojelutekniikoihin.

Esitiedot

Opintojakso ”Kemia ja ympäristö”.

Opiskelumenetelmät

Luennot, ekskursio ja harjoitukset.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentti ja harjoitukset.

IYT21204

Ympäristötekniikan laboraatiot, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tutustuu ympäristötekniikkaan liittyvään kemialliseen analytiikkaan ja fysikaalisiin mittauksiin. Opiskelija ymmärtää näytteenoton merkityksen ja osaa arvioida kokeellisten tulosten luotettavuutta.

Oppisisältö

Keskeisiä vesiin, maaperään, ilmaan ja jätteisiin liittyviä mittauksia ja selvityksiä.

Esitiedot

Kemia ja ympäristö, Laboratorioturvallisuus sekä Vesiensuojelu tai Ilmansuojelutekniikka.

Opiskelumenetelmät

Laboratorioharjoitukset, ekskursio ja kirjallisuusselvitykset.

Oppimateriaali

Ammattikirjallisuus ja opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Tentti sekä laboratorioharjoitusten, ekskursion ja kirjallisuustöiden raportit.

Ympäristö- ja turvallisuusjohtaminen

Oppimistavoitteet

Opintokokonaisuuden tavoitteena on organisaation turvallisuuteen vaikuttavien asioiden hallinta ja kehittäminenjohtamisen keinoin.

IYT21301

Ympäristöjohtaminen, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppiiymmärtämään ympäristöjohtamisen sisällön ja tehtävät osana yritystoimintaa.

Oppisisältö

Yrityksen ympäristövastuun osa-alueet. Turvallisuus ja yritystoiminta. Yrityksen sijoittautuminen. Ympäristölliset lupa- ja ilmoitusmenetelyt. Ympäristövahinkovastuu ja ympäristöriskivastuu. Johtamisjärjestelmät ja standardit. Riskienhallinta. Lainsäädäntö. Turvallisuustoiminnan malli.

Opiskelumenetelmät

Ongelmalähtöinen opiskelu luennoilla, yritysvierailu sekä tästä tehtävä raportti.

Oppimateriaali

Luentomuistiinpanot.

Marttinen, Saastamoinen & Suvanto. Yrityksen ympäristövastuut, Kauppakaari 2000.

Oppimisen arviointi

Opintojakson arvosana määräytyy lopputentin perusteella. Opintojaksoarvosanaa voi korottaa ratkaisemalla luennoilla opintojakson aikana asian etenemisen myötä esiin tulevia ongelmia.

IYT21302

Ympäristötalous, 2 ov

Oppimistavoitteet

Ymmärtää ympäristökysymysten taloudellinen vaikutus ja ympäristöarvojen merkitys yhteiskunnan hyvinvoinnin osatekijänä. Opiskelija oppii tekemään taloudellisia analyyseja annettujen esimerkkien pohjalta.

Oppisisältö

Ympäristötalouden käsite. Talous ja kestävä kehitys. Saastumishaitat ja niiden säätely. Ympäristöhyötyjen ja haittojen arviointimenetelmät. Ympäristönsuojelun taloudelliset ohjauskeinot.

Opiskelumenetelmät

Luennot, harjoitukset.

Oppimateriaali

Paavola, J. Ympäristötalouden perusteet. Opetushallitus 2. painos 1996.
B.C.Field. Environmental Economics. McGraw-Hill, USA. 1997.

Oppimisen arviointi

Jatkuva näyttö, harjoitukset ja tentti.

IYT21303

Elinkaarianalyysi, 2 ov

Oppimistavoitteet

Perehtyä elinkaarianalyysin käyttöön ympäristöpäätöksenteossa.

Oppisisältö

Elinkaarianalyysin ja ekotaseen perusteet. Elinkaarianalyysin sovellusalueet ja rajoitukset sekä soveltaminen tuotekehityksessä ja tuotannon ympäristövaikutusten arvioinnissa. Tietokoneohjelmien käyttö elinkaarianalyysin tekoon.

Esitiedot

Ekologinen tuotekehitys ja tuotanto.

Opiskelumenetelmät

Projektioiskelu.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan opintojakson alussa.

Oppimisen arviointi

Opintojakson arviointiperusteena on projektiraportti

IYT21304

Ympäristöjärjestelmät, 4 ov

Oppimistavoitteet

Ympäristöjärjestelmän rakentamisvalmiuden kehittyminen

Oppisisältö

Eri johtamisjärjestelmät ja näiden integrointi. Pienimuotoisen johtamisjärjestelmän rakentaminen ISO 14001 standardin mukaan.

Esitiedot

Ympäristölainsäädäntö, ympäristöjohtaminen, elinkaarianalyysi

Opiskelumenetelmät

Projektityötä tukevat luennot opintojakson alussa. Käytännönläheisenä projektina toteutettava järjestelmän tai sen osan rakentaminen. Itsenäinen opiskelu.

Oppimateriaali

Opettajan opintojakson alussa esittämä materiaali.

Oppimisen arviointi

Opintojakson arvosana määräytyy opintojakson aikana rakennetusta järjestelmästä tehdyn projektiraportin perusteella

YMPÄRISTÖSUUNNITTELUN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO

Ekologinen maankäyttö

Oppimistavoitteet

Ekologisen maankäytön opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija tuntee luontoperustan, maiseman ja kulttuuriympäristön muodostaman kokonaisuuden lainalaisuudet, ekologisen toiminnallisuuden periaatteet ja ymmärtää kulttuuriperinteen merkityksen. Opiskelija osaa soveltaa maisemarakenteeseen ja luontoperustaan tukeutuvia periaatteita käy-

tännön tehtävissään, on perehtynyt ympäristösuunnitteluun osatekijöihin sekä kokonaislaatua muodostaviin tekijöihin. Opiskelija ymmärtää laaja-alaisesti vuorovaikutusprosesseja tavoitteena kestävän ja korkealaatuisen ympäristökulttuurin edistäminen.

IYT22204

Ympäristökulttuuri, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija muodostaa kokonais käsityksen luonnon ja kulttuuriympäristöjen vuorovaikutuksellisesta kokonaisuudesta. Opiskelija on perehtynyt miljööhistoriaan, toiminnallisiin miljöökokonaisuuksiin sekä niiden kehitysvaiheisiin, vuorovaikutusprosesseihin ja kehittämisedellytyksiin.

Oppisisältö

Miljööhistoria ja miljöötyypit; luonto kulttuurin lähtökohtana; luonnon prosessien ja kulttuuriympäristöjen vuorovaikutus sekä historiallinen kehitys; ympäristö ja paikallisuus; ympäristökäsitys ja ympäristökulttuuri; yhdyskuntien kehityshistoria ja tulevaisuuden haasteet; ympäristöestetiikka, ympäristöpsykologia ja ympäristön kokeminen; ympäristökulttuurin kansainväliset kytkennät.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot, kirjalliset tutkielmat ja raportit.

Oppimateriaali

Luennot, opettajan jakama materiaali, opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osittaa oppimisensa tentillä sekä kirjallisilla selvityksillä ja tutkielmilla. Numeerinen arviointi.

IYT22205

Maisemarakenne, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija on perehtynyt maisemarakenneteoriaan ja maisemaan maankäytön perustana. Opiskelija tuntee maisemarakenteeltaan kestävän ympäristön ehdot ja luontoperustan merkityksen ympäristösuunnittelussa ja maankäytössä sekä osaa arvioida ja kehittää maisemaa toiminnallisena kokonaisuutena.

Oppisisältö

Maisemarakenneteoria; maisemarakenteen osatekijät ja pelkistäminen; suomalaisen maiseman piirteet ja kehityslinjat; maiseman jäsentyminen ja toimintojen sijoittuminen; urbaani luontoperusta ja luonto; maisemarakenteeseen sitoutunut viheraluejärjestelmä; viheralueiden tehtävät; viheralueiden yhteys maisemarakenteeseen; viheralueiden käyttö- ja hoitoluokitus.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot,sovellusesimerkit, kirjalliset tutkielmat ja soveltavat projektitehtävät.

Oppimateriaali

J. Panu, Maisemarakenteen ja taajamarakenteen yhteensovittaminen.

Opettajan jakama materiaali.

Opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä, kirjallisilla tutkielmilla sekä soveltavilla projekti-tehtävillä. Numeerinen arviointi.

IYT22206

Maisema ja maankäyttö, 5 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy ympäristökokonaisuuksien muotoutumisen perustekijöihin, suomalaisen kulttuurimaiseman erityispiirteisiin, historiallisiin kehitysprosesseihin, luonnontekijöiden sekä elinkeinojen ja muiden yhteiskunnallisten taustatekijöiden osuuteen kulttuurimaiseman muotoutumisessa. Opiskelija kehittää kokonaisnäkemystä ja vuorovaikutustaitoja ympäristöselvitysten ja -suunnitelmien laatimistehtäviin, tuntee maiseman eri osatekijät sekä alueellisuuden ja paikallisuuden merkityksen ympäristösuunnittelussa ja maankäytössä.

Oppisisältö

Maiseman kehityslinjat ja maisemakokonaisuuden toiminnallisuus; valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuurihistorialliset ympäristöt; maisemamaakuntajärjestelmä; yhdyskuntarakenteen muutosprosessit, ohjauskeinot sekä sosiaalinen ja ekologinen ulottuvuus; rakennettu ympäristö ja maisema; elinympäristöjen toiminnallisuus ja laatu; maisemasuun-

nittelun perusteet; viheralueiden käyttö- ja hoitokäytäntö; lähiympäristöjen luonnonmukainen suunnittelu ja ekologinen toiminnallisuus; ilmasto-olot ja pienilmasto; kasvillisuuden ympäristövaikutukset.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot, sovellusesimerkit, opintovierailut, kirjalliset ja soveltavat projektitehtävät.

Oppimateriaali

Museovirasto, Rakennusperintömme.

T.Heikkilä, Suomalainen kulttuurimaisema.

M. Rautamäki-Paunila, Maisemamaakunnat.

P. Virtanen, Kaupungin imago.

Y.Haila, P. Jokinen, ympäristöpolitiikka.

T.Soini, Viherrakentajan käsikirja.

Rakennussuojelu.

H. Dreiseitl, Waterscapes.

Opettajan jakama materiaali.

Opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä, kirjallisilla tutkielmilla sekä soveltavilla projekti-tehtävillä. Numeerinen arviointi.

Ympäristövaikutusten arviointi

Oppimistavoitteet

Ympäristövaikutusten arvioinnin opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija osaa kriittisesti, monipuolisesti ja vuorovaikutteisesti osallistua monikytkentäisten ympäristöongelmien ja suunnittelukokonaisuuksien hahmottamiseen sekä niiden ympäristövaikutusten arviointitehtäviin. Opiskelija perehtyy ympäristövaikutusten arviointimenettelyn eri muotoihin ja menetelmiin sekä lainsäädäntöön ja sen soveltamiseen. Opiskelija kehittää valmiuksiaan sovittaa yhteen monialaisia sekä toisistaan poikkeavia näkemyksiä että tavoitteita ympäristövaikutusten ja ympäristön muutostekijöiden arvioimiseksi.

IYT22401

Ympäristönkäytön ohjaus, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija muodostaa käsityksen ympäristöstä kokonaisuutena sekä perehtyy ympäristönkäytön ohjauksen tavoitteisiin, yleisiin ympäristöperiaatteisiin ja viitekehykseen sekä niiden vuorovaikutusprosesseihin.

Oppisisältö

Yleiset ympäristöperiaatteet, ympäristöarvot, tavoitteet, ympäristönkäytön viitekehys ja ympäristönkäytön ohjaukeinat; teknologian ja kulttuurin luontosuhde, sen kehitysvaiheet ja kestävä kokonaisympäristö; kansainvälinen ympäristönäkökulma sekä ympäristöä koskevat toimintaohjelmat.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot, soveltavat esimerkit, kirjalliset tutkielmat ja raportit.

Oppimateriaali

Opettajan jakama materiaali, opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä ja kirjallisilla tutkielmilla. Numeerinen arviointi.

IYT22402

Ympäristönkäytön suunnittelu 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija on perehtynyt ympäristönkäytön suunnitteluun yleistavoitteisiin, sekä tuntee yhdyskuntasuunnittelua ja maankäyttöä ohjaavan suunnittelujärjestelmän ja käytänteet. Opiskelija muodostaa kokonaisnäkömyksen ympäristönkäytön suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä ekotehokkaan yhteiskunnan toiminnallisuuden tekijöistä.

Oppisisältö

Ympäristönkäytön perustekijät, lähtökohdat sekä tavoitteet; yhdyskuntasuunnittelun suunnittelutasot ja ohjausjärjestelmät; suunnittelun ja ympäristönkäytönarvovalinnat; Euroopan alue-suunnittelun ja aluekehityksen suuntaviivat sekä maisemaa koskeva yleissopimus.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot,soveltavat esimerkit, kirjalliset tutkielmat ja raportit sekä soveltavat projektitehtävät.

Oppimateriaali

Hietanen, H. Kaavoituksen uudet aakkoset. Ympäristöministeriö Ekotehokas yhteiskunta.
Laine, R. Hyvä ympäristö - yhteinen etu. Maankäyttö- ja rakennuslaki.
Opettajan jakama materiaali.
Opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä, kirjallisilla tutkielmilla sekä soveltavilla projektitehtävillä. Numeerinen arviointi.

IYT22403

Ympäristövaikutusten arviointimenetelmät, 5 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee ympäristövaikutusten arvioinnin lähtökohdat, tavoitteet ja lainsäädännön sekä on perehtynyt arviointiprosessiin, käytettyihin arviointimenetelmiin ja YVA:n laadun-arviointiin. Opiskelija perehtyy YVA:n eri muotoihin ja menettelytapoihin, lainsäädäntöön ja sen soveltamiseen sekä kehittää valmiuksiaan sovittaa yhteen monialaisia sekä toisistaan poikkeavia näkemyksiä että tavoitteita ympäristövaikutusten ja ympäristön muutostekijöiden arvioimiseksi. Opiskelija on perehtynyt alan kansainväliseen taustaan ja kehitykseen.

Oppisisältö

Ympäristövaikutusten arviointia ohjaavat lait, asetukset, periaatteet, käytänteet ja menetelmät sekä niiden kehitysvaiheet ja kytkennät; suunnitelmien ja hankkeiden arviointi; ympäristövaikutusten arviointiprosessi ja sen toteutus: arvioinnin rajaus, arviointiohjelma, arviointiselostus, osallistuminen ja päätöksenteko; YVA-menettelytavat ja soveltaminen; YVA-lainsäädäntö; YVA-menettelyn vaihtoehtotarkastelu ja laatutekijät; sosiaaliset ja ihmisiin kohdistuvat vaikutukset.

Esitiedot

Ympäristösuunnittelun opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Luennot, soveltavat esimerkit, kirjalliset tutkielmat ja raportit sekä soveltavat projekti-tehtävät.

Oppimateriaali

YVA-koulutusmateriaali (<http://www.vyh.fi/poltavo/yva/index.htm>).
Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä.
Ympäristöministeriö, Ympäristövaikutusten arviointi lähiympäristön suunnittelussa.
Suomen ympäristökeskus, Vuorovaikutuksen jäsentäminen ympäristövaikutusten arvioinnissa.
Suomen ympäristökeskus, Arviointiselostusten laadunarviointi.
Stakes, Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset.
Opettajan jakama muu materiaali.
Opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä, kirjallisilla tutkielmilla sekä soveltavilla projektitehtävillä. Numeerinen arviointi.

Tietokoneavusteinen ympäristösuunnittelu

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija oppii soveltamaan ympäristöalan tietotekniikkasovelluksia rajattuun projektityöhön ja toimimaan projektityön periaatteiden mukaisesti.

IYT22301

Projektityön erityiskysymyksiä, 2 ov

Oppimistavoitteet

Ympäristösuunnittelun toimintaympäristöön perehtyminen ja työskentelyyn valmentautuminen sekä toimintaympäristössä toimimisen harjoittaminen ja sen organisointiin perehtyminen.

Oppisisältö

Valmentautuminen laaja-alaisen projektityön tehtäväkenttään sekä tarvittavien tietojen, taitojen ja sovellusohjelmien teoreettisen tiedon ja valmiuksien hankkiminen.

Opiskelumenetelmät

Opiskelija osallistuu luennoille, tutustuu ympäristöprojektin toteuttamista käsittelevään materiaaliin ja sovellusohjelmiin.

Oppimateriaali

Opettajan jakama materiaali, opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus ja sovellusohjelmat.

Oppimisen arviointi

Luennot, tutkielmat sekä sovellusohjelmiin perehtyminen ja projektityön erityiskysymyksiin valmentavat tehtävät.

IYT22302

Tietokoneavusteinen suunnitteluprojekti, 8 ov

Oppimistavoitteet

Analysoida IT-sovellusten käytettävyyttä ympäristöalan projektissa. Ympäristösuunnittelun sovellusohjelmien käytön oppiminen laajan projektityön kautta.

Oppisisältö

Laaja-alainen projektityö, joka valmentaa ja harjoittaa alan tietojen ja taitojen soveltamiseen sekä alan sovellusohjelmien hallintaan suunnittelussa.

Opiskelumenetelmät

Luennot, ohjatun laaja-alaisen soveltavan projektityön tekeminen yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa.

Oppimateriaali

Opettajan jakama materiaali, opintojakson alussa erikseen ilmoitettava kirjallisuus, projektityöhön liittyvä materiaali.

Oppimisen arviointi

Kirjalliset selvitykset sekä henkilökohtainen näyttö projektitehtävästä portfolion muodossa.

YMPÄRISTÖALAN PROJEKTITOIMINNAN SUUNTAUTUMISVAIHTOEHTO

Oppimistavoitteet ja toteutus

Suuntautumisvaihtoehdon suorittaminen antaa opiskelijalle valmiuksia toimia ympäristöalan tuotannollisissa tehtävissä urakointiliikkeissä ja alan teollisuudessa.

Opetus toteutetaan yhteistyössä työelämän kanssa siten, että opiskelija tutustuu hänelle rakennetun ohjelman mukaisesti erityisalansa toimintaan yrityksissä. Yhteistyöyritykset hankkii opiskelija.

Opiskelun tarkemmat tavoitteet ja suoritusohjelma määritetään yksilöllisesti opiskelijan valinnan mukaan sekä projektikohtaisissa tavoitteissa. Opintojen toteutuksen suunnittelun tekee osaston nimeämä opettaja.

Suuntautumisvaihtoehtoon osallistuvien opiskelijoiden määrää voidaan rajoittaa resurssien mukaiseksi.

Opinnot suoritetaan osallistumalla opiskelija-kohtaisen ohjelman mukaisesti toimintaan ammattikorkeakoulussa, työmaalla, kohdeyrityksessä sekä mahdollisissa muissa koulutuskohteissa. Hyväksytty suoritus edellyttää projektityön ja työpaikkaopintojen opiskelijakohtaisen tehtävien hyväksyttyä suorittamista.

Suuntautumisvaihtoehtoa tukevana opintoina suositellaan tuotantotekniikan moduulin suorittamista.

Ympäristöalan projekti

IYT23101

Projektityöskentelyn perusteet, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ympäristöprojektin toteutuksen suunnittelun ja ohjauksen perusmenetelmiä ja periaatteita.

Oppisisältö

Ympäristö- ja maarakentamisen työturvallisuusjärjestelmä, työehtosopimuskäytäntö.

Opiskelumenetelmät

Aihepiiriin johdattelevat luennot ja yksilötyönä tai ryhmätyönä valmistellut raportit aihealueelta ja niiden suullinen esittely.

Oppimateriaali

Opettajan valitsema materiaali.
Maarakennusalan työehtosopimus (TES).
Teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa kirjallisella raportilla ja sen esittelyllä. Numeerinen arviointi.

IYT23102
Rakentamisprojektin työharjoitukset, 8 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa ympäristöprojektin projektityöskentelyn periaatteita ja osaa soveltaa ohjattuna taitojaan ympäristöhankkeen tai sen osan toteutuksen suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan.

Oppisisältö

Ympäristöhankkeen kustannushallinta, hankintatoimi, työnsuunnittelu, työnjohto ja tuotannonohjaus. Projektityöjakso kestää 8 työviikkoa.

Esitiedot

Projektityöskentelyn perusteet -opintojakso.

Opiskelumenetelmät

Ohjatussa projektityössä ja työssä oppimista, yhteiset aloitus- ja yhteenvetoseminaarit.

Oppimateriaali

Työpaikkaopintojen työpaikalla käytössä oleva työnantajan materiaali.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa kirjallisilla raporteilla ja raporttien suullisella esittelyllä. Työnantaja antaa palautteen opiskelijan kehittymisestä ja työsuorituksesta, joka otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arviointi.

Ympäristöalan työpaikkaopinnot

IYT23201
Projektityöskentelyn erikoiskysymyksiä, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ympäristöprojektin toteutuksen suunnittelun ja ohjauksen menetelmiä ja periaatteita.

Oppisisältö

Ympäristöhankkeen työnsuunnittelu, tehtäväsuunnittelu ja johtaminen.

Esitiedot

Projektityöskentelyn perusteet.

Opiskelumenetelmät

Työpaikkaopinnoissa valmistellut kirjalliset raportit aihealueilta ja niiden suullinen esittely.

Oppimateriaali

RIL- julkaisut.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa kirjallisella raportilla ja sen esittelyllä. Numeerinen arviointi.

IYT23202
Työpaikkaopintojen työharjoitukset, 8 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa ympäristöhankkeen projektityöskentelyn periaatteita ja osaa soveltaa ohjattuna taitojaan ympäristötekniikan projektin tai sen osan toteutuksen suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan. Opiskelija osaa arvioida käytettäviä tuotantomenetelmiä ja kehittämään niihin parannusehdotuksia.

Oppisisältö

Ohjattu ympäristöhankkeen toteutukseenliittyvä yrityksen projektisuunnittelun, työnsuunnittelun tai työnjohdon tehtävään osallistuminen yrityksessä. Työjakso kestää 8 työviikkoa.

Esitiedot

Projektityöskentelyn perusteet.

Opiskelumenetelmät

Ohjatussa työssä oppimista, yhteiset aloitus- ja yhteenvetoseminaarit.

Oppimateriaali

Työpaikkaopintojen työpaikalla käytössä oleva työnantajan materiaali.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa kirjallisilla raporteilla ja raporttien suullisella esittelyllä. Työnantaja antaa palautteen opiskelijan oppimisesta ja työsuorituksesta, joka otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arviointi.

Ympäristörakentamisen tuotantotekniikka

Oppimistavoitteet

Rakentamisen tuotantotekniikan opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija osaa ympäristöhankkeiden tuotantoprosessin ja tärkeimmät investointiprojektien ohjauksen toimintatavat, menetelmät ja tuotannon ICT-sovellukset. Opiskelija osaa soveltaa ympäristö- ja yhdyskuntatekniikan hankeohjauksen perusmenetelmiä käytännön tehtäviin ympäristöhankkeen eri vaiheissa ja johtamismenetelmiä esimerkiksi maa- ja vesirakennustyömaalla. Opiskelija ymmärtää toteutusprosessin kokonaisuuden ja toimintojen väliset riippuvuudet ja toiminnan tavoitteena olevan onnistuneen palvelun asiakkaalle.

IYT23301

Rakennuttaminen, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee projektin ohjauksen kokonaisuuden ja osaa soveltaa projektin suunnittelun tärkeimpiä menetelmiä.

Oppisisältö

Projektin suunnitteluvaiheet, konsulttien valinta, suunnittelusopimukset, suunnittelun vaiheet, suunnittelun koordinointi, kustannusohjaus, suunnittelukokoukset ja yhteistyösapulut; toteutuksen valmistelu, urakkamuodot, tarjouspyyntömenettely ja urakka-asiakirjat; tekninen, taloudellinen ja ajallinen valvonta, työmaakokouskäytäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen; vastaan- ja käyttöönotto, käyttöönoton suunnittelu, vastaanottomenettely ja takuuajan tehtävät.

Opiskelumenetelmät

Luennot ja soveltava harjoitustyö.

Oppimateriaali

Kankainen, Junnonen, Rakennuttaminen, Rakennustieto Oy 2001.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä ja kirjallisella harjoitustyöraportilla. Numeerinen arviointi.

IYT23302

Maa- ja vesirakentamisen työmaatekniikka, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee erilaisten ympäristöhankkeiden tuotantotekniikan, ymmärtää suunnitteluratkaisujen ja materiaalien vaatimukset tuotantotekniikalle ja menetelmävalinnalle sekä tuntee tärkeimmät rakennuskoneet ja -laitteet.

Oppisisältö

Maa- ja vesirakentamisen rakentamisvaiheet; tuotannosuunnittelun eri tarkkuustasot, työmaasuunnitelmat, työmaan perustaminen, tuotannon laatu järjestelmä, työturvallisuusmääräykset ja työsuojelun toteutus; rakentamisvaiheiden työnsuunnittelu ja tuotantotiedostojen käyttö; tuotantokustannusten ohjaus ja seuranta, työmaan tavoitearvion laadinta, menetelmien vaihtoehtolaskelmat.

Opiskelumenetelmät

Luennot ja soveltava harjoitustyö, raportoitava työmaakäynti.

Oppimateriaali

Maarakentajan työmaakansio, SML 2000. Työsuojelu maa- ja vesirakennustöissä. Rakennustieto 1998. Ratu-tuotantotietokortisto.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä ja kirjallisella harjoitustyöraportilla. Numeerinen arviointi.

IYT23303

Kustannus- ja tarjouslaskenta, 3 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii urakoitsijan suorittaman tarjouslaskentakäytännön ja osaa laatia maanrakennushankkeen kustannusarvion.

Oppisisältö

Tarjouslaskennan vaiheet ja organisointi, tarjouspyyntöasiakirjat, maa- ja vesirakentamisen nimikkeistöjärjestelmät, kustannusarvion määrälaskenta, määrälaskentaohjeet, määrälaskennan tietojenkäsittely; kustannusarvion hinnoittelu, hankkeen alustava työnsuunnittelu, ja hinnoittelumenetelmät; tarjouksen teko, kustannusarvion tarkistus, kustannusarvioon sisältyvät riskit ja tarjoushinnan asettaminen; kustannusseuranta, kustannustarkkailumenetelmät, tiedonsiir-

to tuotannosta tarjouslaskentaan, jälkilaskenta, IT-sovellusten käyttö.

Opiskelumenetelmät

Luennot ja soveltava harjoitustyö.

Oppimateriaali

Kunnallisteknisten töiden määrittämisperusteet 97 KM 97, Rakennustieto Oy.

Talo 90: Rakennuskustannusten laskentaohje, Rakennustieto 1994.

Opettajain valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä ja kirjallisella harjoitustyöraportilla. Numeerinen arviointi.

IRT23304

Ympäristörakentamisen projektisuunnittelu, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija tuntee projektin aikataulun ja resurssien käytön suunnittelun ja seurannan ja osaa soveltaa tärkeimpiä periaatteita käytännössä.

Oppisisältö

Aikataulusuunnittelu, aikataulut projektin ohjauksessa, aikataulusuunnittelun tarkkuustasot, menetelmävalintojen ja aikataulun yhteys, tehtävien väliset riippuvuudet, resurssisuunnittelu ja aikataulun seuranta; aikataulutekniikat, janakaavio, toimintaverkko ja vinoviivatekniikka; aikataulusovellukset, suunnittelu-aikataulut, yleisaikataulut, rakentamisvaihe- ja viikko-aikataulut, hankinta-aikataulut ja tulo-meno-arviot, projektin ohjauksen IT-sovellukset.

Opiskelumenetelmät

Luennot ja soveltava harjoitustyö.

Oppimateriaali

Pelin, Projektin aika- ja resurssisuunnittelun menetelmät.

Ratu-aikataulukirja.

Oppimisen arviointi

Opiskelija osoittaa oppimisensa tentillä ja kirjallisella harjoitustyöraportilla. Numeerinen arviointi.

ERILLISET SUUNTAAVAT OPINNOT

Teknillinen matematiikka

Oppimistavoitteet

Teknillisen matematiikan opetuksen tavoitteena on täydentää opiskelijan matematiikan perusopetuksessa saamia valmiuksia jatko-opintoja silmällä pitäen sekä varustaa opiskelija vaativissa asiantuntija- ja suunnittelutehtävissä tarvittavilla matemaattisilla tiedoilla ja taidoilla.

IYY29101

Integraalimuunnokset ja diskreetti matematiikka, 2 ov

Oppimistavoitteet

Kyky jatkuvien ja diskreettien ilmiöiden mallintamiseen Fourier-analyysin ja kompleksifunktioiden avulla. Lisäksi opetellaan Matlab-ohjelmiston alkeet.

Oppisisältö

Laplace-muunnos, Fourier-muunnos (jatkuva), Fourier-sarjat, diskreetti Fourier-muunnos, z-muunnos, kompleksifunktioiden teoriaa.

Esitiedot

Integraalilaskenta, sarjat ja usean muuttujan funktiot.

Opiskelumenetelmät

Oppitunneilla käsiteltävä teoria, esimerkit ja laskuharjoittelu. Itsenäisesti ratkaistavat koti-tehtävät. Tietokoneharjoitustyöt matemaattisilla ohjelmistoilla.

Oppimateriaali

Niemi, A. Fourier-analyysi ja Laplace-muunnos. Opetushallitus.

Niemi, H. Integraalimuunnokset ja diskreetti matematiikka. Opetusmoniste.

Niemi, H. Matlab for Windows.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY29102
Matriisilaskenta, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy matriisilaskennan ja lineaariavaruuksien teorian peruskäsitteisiin ja tuloksiin sekä osaa käyttää niitä sovelluksissa.

Oppisisältö

Lineaariavaruus ja -kuvaukset, matriisiesitys, matriisifunktiot, matriisilaskennan numeeriset menetelmät, sovelluksia.

Esitiedot

Integraalilaskenta, sarjat ja usean muuttujan funktiot.

Opiskelumenetelmät

Oppitunneilla käsiteltävä teoria, esimerkit ja laskuharjoittelu. Itsenäisesti ratkaistavat kotitehtävät.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY29103
Numeeriset menetelmät, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa käyttää tavallisimpia numeerisia menetelmiä insinöörikoulutukseen liittyvien matemaattisten ongelmien ratkaisemisessa laskimen ja tietokoneen avulla.

Oppisisältö

Virheen propagaatio, lineaariset ja epälineaariset yhtälöt ja yhtälöryhmät, interpolointi, numeerinen derivointi ja integrointi, differentiaaliyhtälöiden numeerinen ratkaiseminen.

Esitiedot

Integraalilaskenta, sarjat ja usean muuttujan funktiot.

Opiskelumenetelmät

Oppitunneilla käsiteltävä teoria, esimerkit ja laskuharjoittelu. Itsenäisesti ratkaistavat kotitehtävät. Henkilökohtaiset tietokoneharjoitustyöt matemaattisilla ohjelmistoilla.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY29104
Tilastomatematiikka, 2 ov

Oppimistavoitteet

Todennäköisyyslaskennan ja tilastotieteen peruskäsitteiden laajentaminen luotettavuustekniikan perusteisiin ja tilastolliseen laadunvalvontaan. Perehtyminen tilastolliseen ohjelmistoon.

Oppisisältö

Luotettavuustekniikan kytkennät ja jakaumat, parametrien estimointi, riippuvuusanalyysi, tilastollinen päätöksenteko ja prosessin hallinta, SPSS-ohjelmisto.

Esitiedot

Perusopinnot matematiikka.

Opiskelumenetelmät

Oppimisen perustan muodostavat oppitunnit, joissa käsitellään teoriaosa ja esimerkkejä. Tietokonehuoneessa harjoitellaan SPSS-ohjelman käyttöä, jonka avulla tehdään pienimuotoinen harjoitustyö.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.

IYY29105
Vektorianalyysi, 2 ov

Oppimistavoitteet

Opiskelija perehtyy usean muuttujan funktioiden integraalilaskennan ja vektorianalyysin peruskäsitteisiin ja -tuloksiin sekä oppii käyttämään niitä sovelluksissa.

Oppisisältö

Taso-, avaruus-, pinta- ja viivaintegraali, vektorikentän potentiaali, vuo, kierto, differentiaaliooperaatiot, erityyppisten integraalien väliset yhteydet (Greenin, Gaussin ja Stokesin lauseet).

Esitiedot

Integraalilaskenta, sarjat ja usean muuttujan funktiot.

Opiskelumenetelmät

Oppitunneilla käsiteltävä teoria, esimerkit ja laskuharjoittelu. Itsenäisesti ratkaistavat koti-tehtävät.

Oppimateriaali

Opettajan valmistama materiaali.

Oppimisen arviointi

Harjoitukset ja tentti.